

Betænkning

over

- I. forslag til lov om forlængelse af midlertidige ændringer i forbrugsafgiftslove,
 II. forslag til lov om forlængelse af lov om forskellige forbrugsafgifter,
 III. forslag til lov om forlængelse af lov om omsætningsafgift af forskellige varer og
 IV. forslag til lov om en tillægsafgift af visse motorkøretøjer m. v. for finansåret 1954—55.

(Afgivet af udvalget den 23. marts 1954).

Udvalget har afholdt 8 møder og har herunder haft samråd med finansministeren.

Udvalget har modtaget deputationer og skriftlige henvendelser fra:

Udvalget af 1. marts 1917 (Bryggeriforeningen, restauratører m. fl.),

Radiobranchens Fællesudvalg,

Guldmedefagets Fællesraad,

Foreningen af Frugtvinsfabrikker i Danmark,

Foreningen af Tændstikfabrikker i Danmark,

Textilfabrikantforeningen,

Chokolade- og Sukkervarebranchens Fællesudvalg,

Foreningen af danske Ugeblade, Fagblade og Tidsskrifter,

Urmagerlauget,

Provinshandelskammeret m. fl. og

overretssagfører Thorvald Mikkelsen (Coca-Cola).

De modtagne skriftlige henvendelser vil blive optrykt som bilag til betænkningen.

Vedrørende forslag til lov om forlængelse af midlertidige ændringer i forbrugsafgiftslove bemærkes:

Ved ændringsforslag nr. 1 er det foreslået, at bestemmelsen i tobaksafgiftslovens § 4, stk. 1, sidste punktum, hvorefter cigaretpakningers indhold skal være deleligt

med 5 eller, forsåvidt angår cigaretter i afgiftsklasse A. 1., med 8, udgår.

Herved gøres det muligt at imødekomme et af Cigaretfabrikantforeningen fremsat ønske om, at der åbnes adgang til at udsende cigaretpakninger med indhold af 12 stk. for at lette automatsalget.

Ændringsforslag nr. 2 går ud på i lovforslagets § 17 at indføje den senest vedtagne lov om ændringer i toldsatserne. Ændringen er af rent lovteknisk art.

Ved ændringsforslag nr. 3 gøres den under ændringsforslag nr. 1 foreslåede ændring permanent.

Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse med ovennævnte af finansministeren foreslåede og af udvalget tiltrådte ændringer.

Hele udvalget indstiller forslag til lov om forlængelse af lov om forskellige forbrugsafgifter og forslag til lov om forlængelse af lov om omsætningsafgift af forskellige varer til vedtagelse uændret.

Vedrørende forslag til lov om en tillægsafgift af visse motorkøretøjer m. v. for finansåret 1954—55 bemærkes:

Ved ændringsforslaget foreslås tillægsafgiften nedsat fra at udgøre samme beløb som den ordinære vægtafgift til at udgøre halvdelen heraf.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af Aage Fogh) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med den nævnte af flertallet foreslåede og af finansministeren tiltrådte ændring.

Et *mindretal* (Aage Fogh) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

Finansministeren har givet tilsagn om, at det påbegyndte arbejde med revisionen af lovene om beskatningen af chokolade- og sukkervarer, stærke drikke samt radio-modtagere og grammofooner m. v. søges fremmet med henblik på fremsættelse af lovforslag på disse områder i løbet af efteråret.

Ændringsforslag til

I. forslag til lov om forlængelse af midlertidige ændringer i forbrugsafgiftslove.

Af *finansministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Ny paragraf.

1) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

Einer-Jensen, formand.	Erik Eriksen.	Holger Eriksen.	Aage Fogh, næstformand.	Poul Hansen (Kalundborg), ordfører.
Himmelstrup.	Kai Jensen.	Stæhr Johansen.	Hans Knudsen.	Thorkil Kristensen.
M. Larsen.	Lindberg.	Aksel Møller.	Viola Nørlov.	Edvard Sørensen.
		Tesdorpf.	Øllgaard.	

„§ 00.

I lov om tobaksafgifter udgår § 4, stk. 1, sidste punktum.“

Til § 17.

2) I 7. linie erstattes ordet „og“ med komma, og i 8. linie efter „lov nr. 192 af 30. maj 1952“ indsættes: „og lov nr. 47 af 5. marts 1954“.

Til § 20.

3) I stk. 1 indføjes efter ordet „udløber“ ordene: „med undtagelse af bestemmelsen i § 00“.

IV. forslag til lov om en tillægsafgift af visse motorkøretøjer m. v. for finansåret 1954—55.

Af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Aage Fogh), tiltrådt af *finansministeren*.

Til § 1.

I § 1, stk. 1, i slutningen udgår „svarende til den de pågældende køretøjer for nævnte finansår påhvilende ordinære vægtafgift“, og i stedet for indsættes: „, der udgør halvdelen af den ordinære vægtafgift, som påhviler de pågældende køretøjer for det nævnte finansår.“

Bilag I.

Fællesudvalget af 1. Marts 1917.

19. oktober 1953.

Fællesudvalget af 1. Marts 1917, der omfatter de nedenfor nævnte organisationer:

Bryggeriforeningen,
 Centralforeningen af Hotelvært- og Restauratørforeninger i Danmark,
 De danske Handelsforeningers Fællesorganisation,
 De samvirkende Købmandsforeninger i Danmark,
 Provinshandelskammeret,
 Provinsvinhandlerforeningen,
 Foreningen af danske Spiritusfabrikanter,
 Danske Importagenters Forening, Vin-Sectionen,
 Foreningen af Repræsentanter indenfor Vin- og Spiritusbranchen,
 Tobakshandlernes Landsforening,
 Vinhandlerforeningen for Danmark,
 Foreningen af Frugtvinfabrikanter i Danmark og
 Vinhandlernes Kontrolforening,
 tillader sig herved at rette følgende henvendelse til finansministeren:

I 1938 gav salget af stærke drikke statskassen en indtægt på ca. 86 mill. kr. I 1952 androg den tilsvarende indtægt ca. 462 mill. kr. Da alkoholforbruget, når hensyn tages til stigningen i befolkningstallet, i den pågældende periode kun har været svagt stigende — for visse kategorier drikkevarers vedkommende ligger forbruget endog lavere end før krigen — illustrerer tallene de overordentlig store forhøjelser af beskatningen, som har fundet sted siden førkrigstiden. Det er vor opfattelse,

at beskatningen med sin nuværende højde skyder over målet til skade for erhvervslivet og beskæftigelsen og på længere sigt også for statskassens interesser. Det er tillige vor overbevisning, at en overdreven beskatning ikke tjener ædruelighedsmæssige interesser, idet tendensen til omgåelse af beskatningsreglerne utvivlsomt har været stigende i de senere år, ligesom man formentlig heller ikke kan se bort fra den kendsgerning, at beskatningens nuværende højde virker udemokratisk prohibitivt overfor den mindrebemidlede del af befolkningen.

Det er derfor vort håb, at regeringen og folketingset vil tage hele beskatningsproblemet op til overvejelse, når de for tiden gældende afgiftslove udløber med udgangen af indeværende år.

Underskrevne erhvervsgrupper vil imidlertid gerne gennem denne henvendelse allerede nu pege på, at en enkelt side af beskatningen under alle omstændigheder bør tages op til revision. Vi tænker her på den ekstraordinære beskatning af omsætningen på restaurationsstederne, der har bragt restaurationspriserne på stærke drikke op i et niveau, der formentlig er enestående i Europa. Man konstaterer i stigende grad, at restaurationsgæster, herunder særlig udlændinge, på grund af de høje priser for stærke drikke kun nyder vand til måltiderne, hvilket medfører, at restaurationsnernes beregning af omkostningerne forrykkes og nødvendigvis må give sig udslag i højere priser for madvarer. Endvidere bevirker de høje priser for stærke drikke,

at turisterne — i strid med de faktiske forhold — får det indtryk, at prisniveauet i almindelighed her i landet er meget højt, hvilket i det lange løb ikke kan undgå at virke hemmende på turistbesøget til skade for de bestræbelser, der også med statens støtte udfoldes for at øge denne valutaandtægt for Danmark. Samtidig medfører særbeskatningen af restaurationsomsætningen en altfor stor fristelse til at unddrage sig omsætningsafgiften ved indkøb udenom omsætningsafgiftsregnskabet.

Ud fra disse betragtninger er samtlige de i produktionen, importen og salget af stærke drikke interesserede erhvervsgrupper enedes om at fremsætte følgende forslag til finansministerens velvillige overvejelse:

Der foretages en nedsættelse af engrosomsætningsafgiften, forsåvidt angår leveringer til restauratører m. m., svarende til en reduktion af de nuværende engrospriser ved levering til restauratører m. m. på 20 pct. Dette er ensbetydende med, at den nuværende engrosomsætningsafgift på 37½ pct. nedsættes til 21,875 pct. for leveringer til restauratører m. m. Det er fællesudvalgets opfattelse, at en sådan nedsættelse af engrosomsætningsafgiften vil gøre fordelene ved at foretage indkøb udenom omsætningsafgiftsregnskabet illusorisk.

Det pågældende system vil uden større praktiske vanskeligheder kunne gennemføres af vinhandlerne og af spritfabrikkerne ved fakturering til restauratører. Derimod vil systemet ikke uden videre kunne gennemføres, forsåvidt angår bryggeriernes leverancer, da bryggerierne i praksis ikke kan gennemføre faktureringen med 2 forskellige engrospriser. For bryggeriernes vedkommende foreslås nedsættelsen derfor gennemført på den måde, at bryggerierne fortsat fakturerer med samme pris til købmænd og restauratører inklusive 37½ pct. engrosomsætningsafgift. Differencen mellem denne omsætningsafgift og den ny omsætningsafgift på 21,875 pct. = 20 pct. af engrosprisen godtgøres restauratøren ved hans indbetaling af restaurationsomsætningsafgiften til toldvæsenet. Restauratøren vil altså ved sin månedlige indbetaling kunne fradrage 20 pct. af fakturaværdien af ølleverancerne i den forløbne måned. Kontrollen med rigtigheden af restauratørens opgivelser finder sted på grundlag

af bryggeriernes indberetninger til toldvæsenet om størrelsen af leveringerne til hver enkelt restauratør, hvilke indberetninger jo allerede nu indsendes. Lovgivningsmæssigt vil forslaget formentlig kunne gennemføres ved, at § 3 i lov nr. 537 af 31. oktober 1946 om afgift på omsætningen af stærke drikke formuleres som følger:

§ 3.

Afgiften beregnes på følgende måde:

1. Spritfabrikker og destillationsanstalter, bryggerier og deres depoter, virksomheder, der indfører øl, de i lov nr. 114 af 1. april 1922 § 3 omhandlede fremstillingsvirksomheder, de i henhold til toldlovens § 47 a anmeldte virksomheder samt endvidere sådanne virksomheder, der driver mellemhandel med stærke drikke, svarer afgift af deres omsætning af stærke drikke i overensstemmelse med de i nærværende paragrafs punkt 2 angivne regler. Den del af omsætningen, der godtgøres at være afsat til de i nærværende punkt 1 angivne virksomheder, er afgiftsfri. Afgiften skal — bortset fra bryggeriernes depoter samt fra sådanne fremstillingsvirksomheder, der kun afsætter deres egne produkter og ikke drives i forbindelse med vinhandel — erlægges med mindst 50 kr. månedlig.

2. Af den afgiftspligtige omsætning af stærke drikke svarer de i punkt 1 nævnte virksomheder en afgift af 37½ pct.

For spiritus, vin og spirituøse drikkevarer, der omfattes af bestemmelserne i toldlovens § 47 a, svares afgiften dog kun med 21,875 pct. af den del af omsætningen, der godtgøres at være afsat til de i punkt 3 nævnte virksomheder.

3. Virksomheder, der i henhold til næringsadkomst som beværter (konditor) eller gæstgiver m. v. udskænker stærke drikke, svarer 25 pct. i afgift af deres omsætning af stærke drikke, dog mindst 10 kr. månedlig. I denne afgift kan fradrages 20 pct. af de beløb, der af den pågældende virksomhed er anvendt til indkøb af øl af de af denne lov omfattede skatteklasser.

Det må være en ufravigelig forudsætning for det her stillede forslags gennemførelse, at man ikke fra lovgivningsmagtens side stiller krav om kompensation for den eventuelle nedgang i statskassens indtægter på den måde, at der bliver lagt yder-

ligere byrder i form af forhøjede afgifter på den øvrige omsætning af stærke drikke, idet denne, som nævnt i indledningen, i forvejen er urimelig høj. Vi er iøvrigt af den opfattelse, at statskassen næppe vil lide noget tab ved den omtalte nedsættelse,

der utvivlsomt vil tilbageføre til restaura- tionerne en del af den omsætning, der er gået tabt ved den høje beskatning, samtidig med at *hele* denne omsætning sikkert efter forslaget gennemførelse vil blive omfattet af beskatningen.

I ærbødighed.

Bryggeriforeningen.

H. P. A. Jerichow.

De danske Handelsforeningers
Fællesorganisation.

Max Lindskov.

Provinshandeskammeret.

Knud Strøyberg.

Foreningen af danske Spiritus-
fabrikanter.

Chr. H. Olesen.

Foreningen af Repræsentanter
indenfor Vin- og Spiritusbranchen.

Vilh. Heilesen.

Vinhandlerforeningen for Danmark.

Sigurd Müller.

Centralforeningen af Hotelvært- og
Restauratørforeninger i Danmark.

Knud Ernst.

De samvirkende Købmandsforeninger
i Danmark.

I. P. Jensen.

Provinsvinhandlerforeningen.

Per Jørgensen.

Danske Importagenters Forening,
Vin-Sectionen.

Johs. M. Klein.

Tobakhandlernes Landsforening.

P. Wandall.

Foreningen af Frugtvinsfabrikanter
i Danmark.

W. Reinhard.

Vinhandlernes Kontrolforening.

Niels Kørner.

Bilag 2.

Radiobranchens Fællesudvalg.

København, den 16. marts 1954.

Til det af folketinget nedsatte udvalg vedrørende afgiftslovene.

Da den midlertidige lov om afgift på radio m. v. af finansministeren er foreslået til uændret forlængelse, skal Radiobranchens Fællesudvalg tillade sig at fremkomme med nedenstående redegørelse og med denne som motivering opfordre udvalget til at indstille til folketinget, at afsnit V i lov om omsætningsafgift af forskellige varer — afgift af radiomodtagere og grammofo-ner m. v. — udgår af loven fra 31. marts d. å.

Lovens indførelse: Et led i Thorkil Kristensens omsætningsbegrænsende love af 19. november 1950. Loven oprindelig for 1 år og 4 måneder, forlænget gang på gang, efterhånden fået ren fiskal betydning. Udvidet med bl. a. TV-modtagere, eneste afgift i denne buket, der opkræves i detailledet, oprindelig beregnet til et provenu på 4—5 mill. kr.

Lovens omfang i dag: Radiogrammofo-ner og andre radiomodtagere, fjernsynsmodtagerapparater, grammofo-ner, pladespillere, højttalere, højttalerenheder, grammofo-ner, pick-up'ere, pick-up-arme, pick-up-hoveder og pladeskiftere samt af kabinetter til radiomodtagere, fjernsynsmodtagerapparater og pladespillere.

Alle de nævnte ting fra højttalere og ud samt alt brugt materiel (apparater m. v.) unddrager sig en effektiv kontrol og burde i det mindste udgå af loven.—

Afgiften udgør 15 pct. af den afgifts- pligtige værdi. For radiomodtagere af bordmodel er der et afgiftsfrit fradrag på

400 kr., et tilsvarende fradrag findes ikke for radiomodtageren i skab og radiogram- mofon, hvilket forekommer ganske urime- ligt.

Lovens fortolkning: Ifølge lovens § 32 er toldbestyrelsen bemyndiget til at fast- sætte de fornødne regler, men sager, der kan give anledning til tvivl i fortolkning, kan indbringes for et nævn (lovens § 25). Dette nævn har haft mange sager til be- handling, dels for at afgøre, hvilke varer der må anses for at være afgiftspligtige, og dels for at træffe afgørelse om, i hvilke tilfælde fradragsreglen kan anvendes ved sammenbygning af enkeltdele, der er af- giftspligtige — indenfor branchen taler man således om „fidusskabe“, idet man leverer kunden et tomt skab, fremstillet på en sådan måde, at det ikke kan betegnes som alene anvendeligt til radioskab — der- for afgiftsfrit — til skabet leveres der kun- derne færdige indbygningsenheder, som uden anvendelse af værktøj kan anbringes i skabet. Dette og lignende forhold har givet udvalget meget arbejde og skabt uro i det almindelige kontrolarbejde.

Toldvæsenets kontrol: Denne udøves af det stedlige toldvæsen, der tilsammen for hele landet har udstedt toldnumre til mel- lem 3 000 og 4 000 personer (branchen regner selv med, at tallet i intet tilfælde bør være over 1 000). Hver af dem, der har told- numre, skal føre en toldbog, denne bliver til stadighed kontrolleret af toldvæsenet og sammenholdt med varelageret; findes der fejl eller uoverensstemmelser mellem

bog og varelager, foretages gennemgribende revisioner, der ikke alene gennemføres indenfor den pågældende virksomhed, men som føres videre ved henvendelser til leverandørerne — og i mange tilfælde også ved kontrolforespørgsler til radiohandlernes kunder. Kontrollen omfatter således ikke alene, at varerne er indført ved indkøb, men tillige om de er opført i salgskolonnerne, om de brugte modtagere, der tages i bytte, er rigtigt opført — selvom de ligger under fradragsgrænsen (400 kr.), og om alle de mange småting, der ikke er nummererede eller lader sig identificere på anden måde, føres og afgiftsberigtiges i henhold til lovens bestemmelser. Alle disse forhold har givet anledning til mange omkostninger for radiohandlerne, et stort og kostbart administrationsapparat og en lang række sager, hvor radiohandlerne er blevet ikendt at skulle udrede erstatninger og bøder. Sagerne kendes ikke offentligt, men de er mange og dyre både for administrationen og ikke mindst for branchen.

Omsætningsafgiftens virkning på radiobranchen: Omsætningsafgiften på radio er en dobbeltbeskatning, idet loven foreskriver dels en stykafgift på 3 kr. pr. radiator (foruden told 1 kr. 50 øre!), dels en omsætningsafgift beregnet af radiomodtagerens pris *inklusive* radiator, således at rør og rørafgift yderligere belægges med omsætningsafgiften, hvortil endelig kommer den almindelige regel, at der svares omsætningsafgift af omsætningsafgiften. I sig selv er rørafgifterne for branchen uproduktive og tabgivende; men omsætningsafgifterne har imidlertid haft langt mere katastrofale virkninger for branchen, hvis likviditet er blevet fuldstændig udmarvet. Kravet om en kontant afgift på en afbetalingsvare har været mere, end branchen kunne bære, de reserver, der var opsparet i form af varelager og andre værdier, er fuldstændig spist op, idet afgiften skal svares i den på salget følgende måned, uanset at pengene ikke på dette tidspunkt er indgået. 90 pct. af radiosalget sker nemlig på afbetaling, og udbetalingen, der sjældent overstiger 10 pct., erlægges som regel helt eller delvis i form af et brugt radioapparat. Hvor skal så pengene komme fra?

Den stigning, der har været i afgiftens provenu, er derfor ikke udtryk for en

gunstig udvikling indenfor radiobranchen, tværtimod har kravet om afgiftens betaling, inden pengene er indgået, medført en panikpræget situation, hvor der må sælges „for enhver pris“ blot for at skaffe kontanter til dækning af allerede forfaldne afgifter. Dette salg betyder tab både for radiohandlerne og deres leverandører.

Nogle konkrete oplysninger om radiohandlernes gæld til leverandørerne er stillet til rådighed af Radiobranchens Kreditorforening, nemlig den af foreningen registrerede gæld til leverandørerne pr.:

1. januar 1951.....	17.8 mill. kr.
1. — 1952.....	15.9 — -
1. — 1953.....	20.8 — -
1. — 1954.....	27.2 — -

Tallene viser, i hvor høj grad omsætningsafgiften har tæret på reserverne og nedsat radiohandelens betalingsevne, nemlig med mere end afgiftens årlige provenu, hvorved der er indtrådt en permanent likvidetskrise, som tid efter anden udløses i betalingsstandsninger og konkurser.

Omsætningsafgiften har derved indledt en dybtgående strukturændring af hele radiobranchen, der ikke er så gammel, at den har kunnet oparbejde de fornødne reserver til at tære på i vanskelige tider. De mindre virksomheder, som skal opretholde livet alene ved det daglige arbejde, og som ikke har kapitalkilder at falde tilbage på, trænges ud af dem, der kan skaffe kapital udefra. Radiobranchen bliver derved en monopolbranche, som i stadig stigende grad vil blive behersket af nogle få kapitalstærke virksomheder og koncerner.

Lovens virkninger for lytterne: Fra at være en omsætningsbegrænsende foranstaltning er loven efterhånden bleve rent fiskal, og den modvirker som sådan i højeste grad radioens og televisionens kulturopgaver, idet den hindrer publikum i at skaffe sig modtagere for forstyrrelsesfri modtagelse (FM-modtagere) og TV-modtagere. Det kan forekomme noget inkonsekvent, at man giver radiofonien tilladelse til at opkræve større licenser, for at man kan gennemføre et byggeprogram for FM- og TV-stationer, når man samtidig ønsker at opretholde en midlertidig afgift med fiskal virkning på modtagerne.

Der er i øjeblikket et afgiftsfrit fradrag på 400 kr. på radiomodtagere af bordmodel, men salget af mindre radiogrammofoner viser, at der er en meget stor procentdel af befolkningen, der køber disse i stedet. Dette gælder især den arbejdende del af befolkningen, hvis indtægter ikke tillader dem at bruge pengene til forlystelser og lignende udenfor hjemmet. At der ikke er fradragsret på radiogrammofoner, anses derfor som en ulighed for loven.

Ved lovens ophævelse: Der er ingen forudbetalte afgifter, som kan give anledning til krav om tilbagebetaling (detailafgift); der vil igen kunne skabes normale omsætningsforhold for branchen, publikum vil kunne købe modtagere, der tilfredsstiler deres krav, og hvis priser passer til deres pengepung. Staten vil spare et betydeligt beløb til en administration, der

intet fornuftigt formål tjener, og denne besparelse vil sammen med den øgede indtægt for rørafgifterne og de personlige skatter, som radiohandlerne, fabrikanterne og personalet vil blive i stand til at svare, sikkert give et større nettoprovenu i statskassen, og endelig vil radiofonien kunne udfolde sin virksomhed på sund økonomisk basis gennem øgede licensindtægter.

Ingen vil savne afsnit V. — afgiften på radio m. v. — i denne lov, selv finansministeren vil kunne glæde sig over dets bortfald, idet statskassen vil få rigelig dækning for provenutabet gennem besparelser i administrationen og indtægter på andre konti, blandt disse kontoen for rørafgifterne i henhold til loven om forskellige forbrugsafgifter.

På vegne

Radiobranchens Fællesudvalg.

Kj. Prytz.

Hans Mathiesen.

/ Geo Cortsen.

Bilag 3 a.

Guldsmedefagets Fællesråd.

22. januar 1954.

Kendsgerninger om omsætningsafgiften af guld-, sølv- og platinvarer samt ure m. m.

1. Efterspørgslen efter disse varer er, bortset fra forlovelsesringe, elastisk. Stort set kan behovet tilfredsstilles ved køb i konkurrerende brancher, der ikke opkræver omsætningsafgift.
2. Et egentligt luksusforbrug rammes ikke i det tilsigtede omfang. Der købes årligt for millionbeløb i udlandet.
3. Ved større køb her i landet kræves det ofte, at guldsmeden selv må bære de 10 pct.
4. Afgiften fremmer illegitim fremstilling og omsætning samt indsmugling af varer købt i udlandet.
5. Afgiften omfatter også rene arbejdsydelse, bl. a. forandring af gamle smykker og visse reparationer, og virker som en ekstra skat på håndværk.
6. Afgiften indbringer 5 mill. kr. om året — det koster branchen 1 mill. kr. at administrere den.
7. Grænsen mellem afgiftspligtige og afgiftsfrie varer er udflydende og fordrer stadig mere komplicerede fortolkninger, således er f. eks. afgiften af ørebøjler (skruer) betinget af, om de udelukkende tjener fastgørelsesformål, eller om de også virker som udsmykning.
8. Jo længere afgiften har varet, jo dybere har kontrollen måttet gå. Der hviler nu et stort regnskabsarbejde på guldsmedene og et stadig mere detaljeret kontrolarbejde på toldvæsenet.
9. I alle tvivlstilfælde hviler afgiftserlæggelsen overfor toldvæsenet på dettes skønsmæssige ansættelse af guldsmedens avance på de solgte varer.
10. Afgiften kan i sin form næppe administreres anderledes. Det vil ikke være muligt at ændre den til en engrosafgift, dels fordi varerne kan fremstilles under former (mange små værksteder, hjemmefremstilling), som unddrager sig kontrol, og dels fordi prisdannelsen på brugte varer sker i detailhandelen.

Bilag 3 b.

Guldsmedefagets Fællesråd.

22. januar 1954.

Redegørelse vedrørende omsætningsafgiften af guld-, sølv- og platinvarer samt ure m. m.

Afgiftens historie.

Omsætningsafgiften af guld-, sølv- og platinvarer samt ure m. m. er den sidste rest af loven af 27. marts 1940, der blev vedtaget som en midlertidig foranstaltning for at skaffe dækning for udgifterne til beredskabsordningerne. Loven fastsatte en afgift (den såkaldte „lede skat“), som af de handlende skulle opkræves ved alle salg af guld-, sølv- og platinvarer, ure, lædervarer og manufaktur.

Fra 1. juni 1945 ophævedes skatten på lædervarer og manufaktur, men bibeholdtes for guld-, sølv- og platinvarer samt ure.

Lovens midlertidige karakter er understreget ved, at den stadig kun er forlænget for kortere perioder, som regel et år. Der har i årenes løb været foretaget forskellige ændringer med hensyn til afgiftens højde, omfang og opkrævningsmetode (1. april 1950 bortfaldt afgiften på uægte varer, der var forselvede eller forgyldte — siden 18. maj 1948 har ure under varierende maksimum-detailpriser været afgiftsfri — en overgang skulle der klæbes værdimærker på salgsnotaerne).

Afgiften i dag.

Omsætningsafgiften hviler på nedennævnte varer, såvel nye som brugte:

- A. alle forarbejdede varer, der helt eller delvis er fremstillet af guld, sølv eller platin,
- B. ædel- og halvædelstene samt perler (herunder kulturperler),
- C. ure af enhver art samt urværker, når prisen i detailhandelen er over 600 kr.

Der svares ligeledes afgift af forarbejdningen af en vare, f. eks. et umoderne smykke, der indleveres til fremstilling af et

moderne smykke, og afgiften skal ikke beregnes af udgifterne til forarbejdningen, men af den nye vares fulde værdi (den gængse salgspris på salgstidspunktet).

Reparationer er afgiftspligtige, når værdien af det ved reparationen anvendte guld, sølv eller platin overstiger 40 pct. af betalingen for reparationen, og i så fald svares afgift af den samlede betaling for reparationen. Visse, såkaldte „sammen-satte“ varer, der i denne lovs forstand ikke er egentlige pyntegenstande, f. eks. stokke og karafler med sølvbeslag, er afgiftsfri, når det anvendte guld-, sølv- eller platinarbejde (inkl. monteringsomkostninger) ikke overstiger 40 pct. af genstandens samlede værdi (fremstillingspris). For disse 2 kategorier af afgiftsfri reparationer og „sammen-satte“ varer gælder dog følgende regel: „der skal ligeledes svares afgift af afgiftspligtige varer, der af en afgiftspligtig virksomhed tages i anvendelse til reparation eller anvendes til fremstilling af afgiftsfri varer, f. eks. sølvbeslag til afgiftsfri stokke m. v.“

Visse varer er afgiftsfri, f. eks. forenings-emblemer, medailler, ordensdekorationer samt offentlige og private hæderstegn. Salg i fremmed valuta til udenlandske turister (dog ikke skandinaviske) er afgiftsfrit, når visse bestemmelser iagtages.

Endvidere er der visse undtagelser, som dog kun omfatter områder, hvor afgiften iøvrigt ville være uvæsentlig.

Agiften, som tillægges på salgsnotaen, er 10 pct. på varer, der afsættes gennem butikssalg. Ved salg af engrosmæssig karakter, eller hvis der ydes mere end 20 pct. rabat på detailprisen, er afgiften 15 pct.

Agiften afregnes månedsvis med toldvæsenet som 1/11 af omsætningen inkl.

Bilag til bet. o. lovf. om forlængelse af midlert. ændr. i forbrugsafgiftslove m. m.

afgift i butiksudsalg respektive 3/23 af omsætningen inkl. afgift af salg af engros-mæssig karakter.

Alle virksomheder, der fremstiller og/eller forhandler afgiftspligtige varer, skal anmeldes til toldvæsenet og får derefter et legitimationskort og -nummer. Omsætningen til engrospris fra leverandør til detaillist er afgiftsfri, når begge virksomheder har legitimationskort, men fakturaerne skal være forsynet med oplysning om, at varen er afgiftspligtig.

I leverandørvirksomhederne skal der forefindes kopi af alle fakturaer.

I detailvirksomhederne skal hver enkelt salg noteres.

Der skal føres særskilt regnskab over indkøb, fremstilling og salg af afgiftspligtige varer. Endvidere skal de virksomheder, der omsætter gammelt guld, sølv, platin (og det har været nødvendigt for de fleste på grund af råvaremanglen), føre et særligt regnskab over tilgang og afgang af disse varer.

Mindst een gang om året skal der foretages en fuldstændig opgørelse af lageret af afgiftspligtige varer (sådanne opgørelser er også forlangt, hver gang der er sket en ændring af afgiftsberegningen).

Iøvrigt fremgår de nærmere regler af en firesidet (kvartformat) vejledning af 28. april 1950 fra departementet for told- og forbrugsafgifter.

Afgiftens virkninger for branchen.

Afgiften virker navnlig hemmende i konkurrencen med andre gavebrancher, idet kundens disponible beløb ved køb hos guldsmeden straks reduceres med 10 pct. Medens et behov for f. eks. øl/vin/spiritus — tobak — chokolade og sukkervarer kun kan tilfredsstilles ved køb af disse varer, kan et behov for en gaveartikel (jubilæums- og erindringsgaver) tilfredsstilles ved indkøb i andre brancher af varer, som kan være udmærkede gavegenstande, og som har den fordel, at der ikke skal svares afgift, f. eks. kunstgenstande af porcelæn, bronze el. lign., bøger, malerier pelsværk.

Indenfor de mere forbrugsbetonede varer, som spisebestik i sølv, føles konkurrencen meget stærkt med spisebestik i stål el. lign., som er afgiftsfri.

24 Udvalgenes betænkninger m. m.

Kun forlovelsesringe skal købes hos guldsmeden, men en beskatning af denne tradition forekommer urimelig og er da også meget upopulær hos ungdommen.

Formålet at beskatte det egentlige luksusforbrug er jo opgivet på andre områder, f. eks. pelse, og det er vor opfattelse, at køberne af de egentlige luksusgenstande ikke rammes i det omfang, det er tilsigtet. Vi vil ikke påstå, at det ligger som med fotografiapparater, hvor det ligefrem kunne betale sig at foretage en udenlandsrejse for at købe et apparat skattefrit, men vi vil mene, at der på turistrejser købes mange smykker i lande, hvor der ingen afgift er — guldsmedene har i disse tilfælde kun fornøjelsen at vurdere og reparere sådanne smykker, men denne fornøjelse har de for ofte. I denne forbindelse erindrers vi om, at skatten på patroner/fænghætter ophævedes, fordi indsmugling af fænghætter nemt kunne foretages og loven derved omgås.

Afgiften irriterer publikum voldsomt, og ikke alene er det guldsmeden, der må tage imod ubehagelighederne, men i stigende omfang stiller kunderne det krav til ham, at han selv må afholde afgiften — dette krav gør sig i særlig grad gældende ved de egentlige luksusgenstande.

Afgiften tilskynder til fremstilling og omsætning ad illegitime veje til skade for den regulære handel, hvilket har medført, at toldvæsenet har måttet træffe særlige modforholdsregler.

Afgiftens provenu og administrationsomkostningerne.

Afgiften indbringer godt 5 millioner om året, og opkrævningen af denne afgift belaster branchen med uproduktive omkostninger, som vi skønsmæssigt anslår til 1 mill. kr. om året, d. v. s. ca. 20 pct. af provenuet. Dette skøn underbygger vi med en af statsautoriseret revisor J. E. Bertelsen den 7. november 1953 afgivet redegørelse, hvoraf en afskrift vedlægges. Denne redegørelse med det vedhæftede spørgeskema giver et ganske godt indtryk af, hvilke krav afgiftens administration stiller til den enkelte guldsmed, og desværre er forholdet det, at det netop er de mindre forretninger, der har de store omkostninger og det store besvær — indehaverne er ofte

håndværkere, som står meget usikre og famlende overfor det komplicerede bogførings- og kontrolapparat. De større virksomheder klarer sig som regel bedre, fordi de i højere grad er i stand til at tilpasse deres organisation.

Om størrelsen af toldvæsenets administrationsomkostninger kan vi naturligvis intet udtale, men vi er af den opfattelse, at det er en af de afgifter, som volder særligt besvær, fordi skellet mellem afgiftspligtige og afgiftsfri varer på visse felter er ret svævende, og tvivlsspørgsmål kræver dybtgående overvejelser og subtile afgørelser, som var en større sag værdig.

Vi vil i denne forbindelse gerne understrege, at branchens organisationer stedse har haft det allerbedste samarbejde med toldvæsenet. Når vi har kunnet påvise skævheder eller urimeligheder, er vi bestandig blevet mødt med den største forståelse, og de problemer, der kunne løses, er blevet det hurtigt og smidigt. Men afhjulpne urimeligheder medfører undtagelsesbestemmelser, hvis administration kan medføre vanskeligheder for guldsmedene, da der ofte må skønnes, og skønner guldsmeden forkert, bliver der vanskeligheder, når kontrollen kommer.

Rettelsen af flere af sådanne urimeligheder er nu indkædet i den nævnte vejledning af 28. april 1950, men vi kan for at anskueliggøre forholdet tilføje nogle afgørelser, som er truffet efter forhandling med toldvæsenet, og som viser, at jo dybere kontrollen går, jo flere problemer vil der opstå.

Departementet for told- og forbrugsafgifter meddelte i rundskrivelse i juli 1951 toldstederne, „at der ved bedømmelsen af, om smykker og andre pyntegenstande er afgiftspligtige, vil kunne ses bort fra sådanne mindre bestanddele, som alene tjener til sammenholdning, lukning eller fastgørelse af smykket, f. eks. sølvtråd og søvlåse i perlekæder, sølvskner i ravsmykker og nåle i brocher“ (baggrunden for denne afgørelse var, at låse til halskæder og bøjler/skruer til øresmykker mest hensigtsmæssigt fremstilles af sølv, og at de var af uvæsentlig værdi sammenlignet med den uægte genstand, hvorpå de er anbragt. Den direkte anledning til, at vi foranledigede dette spørgsmål taget op, var den, at

der solgtes mange perlekæder (uægte) med søvlåse, og det ville være urimeligt at tage afgift af den samlede værdi, f. eks. 25 kr., fordi der var en søvlås til f. eks. 1 kr., hvorved genstanden ifølge hovedreglen kom ind under afgiften.

I rundskrivelse af 17. august 1951 til alle toldsteder meddelte departementet for told- og forbrugsafgifter, at uægte genstande, forsynet med låse, bøjler, skruer af ædelt metal, var afgiftsfri, når de anvendte ægte låse, bøjler, skruer udelukkende tjente til fastholdelse af genstanden, medens varen var afgiftspligtig, hvis de anvendte søvlåse, bøjler, skruer foruden at tjene fastgørelsesformålet også virkede som udsmykning.

I foråret 1953 rejste vi spørgsmålet om afgift af glasvarer såsom askeskåle med sølvrist og isspande med sølvhank. Dette afgjorde departementet for told- og forbrugsafgifter i brev af 28. april 1953 således, „at de nævnte varer, uanset at adskillelse af glasdel og sølvdel kan foretages, må betragtes som sammensatte varer, og at de derfor, da det anvendte sølvarbejde overstiger 40 pct. af varernes værdi, i deres helhed omfattes af afgiftspligten“. Intet forhindrer dog en kunde i at købe glasvarerne i et glasmagasin og derefter lade guldsmeden fremstille sølvrist eller sølvhank som individuelt håndarbejde, og så skal disse sølvgenstande beskattes (det anses for en omgåelse, hvis guldsmedene sælger glasvarerne og sølvgenstandene hver for sig).

Toldvæsenets kontrol med afgiften.

Såvidt vi er i stand til at følge det, foregår toldvæsenets kontrol på den måde, at der med større eller mindre mellemrum foretages uanmeldte eftersyn hos guldsmedene, hvis regnskabssystem og bogføring gennemgås, hvorefter der foretages visse kontrolberegninger til sikring af, at der er erlagt afgift af hele den afgiftspligtige omsætning.

Omsættningens størrelse kontrolleres på den måde, at det under hensyntagen til varelagerets størrelse ved kontrolperiodens begyndelse og slutning og tilgangen af varer i opgørelsesperioden beregnes, hvor mange varer til indkøbspris der er afsat. Hertil lægges en avance, som toldvæsenet

os bekendt udfinder ved at sammenholde indkøbsprisen og udsalgsprisen på et større eller mindre udvalg af de varer, der forefindes. Det samlede beløb af solgte varer til indkøbspris + den skønsmæssigt ansatte avance skulle derefter gerne svare til den omsætning, hvoraf guldsmeden har indbetalt omsætningsafgift. Gør den ikke det, drøfter toldvæsenet med guldsmeden, hvad der kan være årsagen til differencen.

Differencer kan skyldes mange årsager, f. eks. prisnedsættelser på varer, hvilket forskyder varelagerets værdi på opgørelses-tidspunkterne, selvom dets faktiske størrelse iøvrigt måtte være uforandret, eller mindre gennemsnitsavance end den af toldvæsenet anslåede, fordi der måske omsettes flere varer med avance under end varer med avance over det anslåede gennemsnit — avancerne er jo svingende fra butik til butik, alt efter forretningernes kundekreds, varesortiment, pris- og avancepolitik.

Kan årsagerne til differencen ikke klarlægges — og det er guldsmeden, der har bevisbyrden — vil der ofte blive foretaget fakturakontrol, d. v. s. toldvæsenet rekvirerer fakturakopier fra alle leverandører for at kontrollere, om alle i kontrolperioden indkøbte varer er bogført.

Når en undersøgelse giver til slutresultat, at toldvæsenet fastholder, at der ikke er erlagt afgift i påkrævet omfang, forelægges der guldsmeden en af toldvæsenet (inspektoratet) udarbejdet beregning, der som regel opstilles efter følgende mønster (tallene er fiktive, varelageret er optaget til indkøbspris, men kan dog også optages til udsalgspris, og opstillingen bliver da noget anderledes):

varelager ved kontrolperiodens	
begyndelse.....	95 000 kr.
+ indkøbt i kontrolperioden.	100 000 -
	<hr/>
	195 000 kr.
÷ varelager ved kontrolperiodens afslutning	90 000 -
	<hr/>
	105 000 kr.
vareforbrug til indkøbspris +	
avance, skønsmæssigt ansat	
af toldvæsenet til 50 pct.	52 500 -
	<hr/>
	157 500 kr.
guldsmedens omsætning ifølge	
bogføringen.....	150 000 -
	<hr/>
for lidt angivet omsætning.	7 500 kr.

Herpå skulle have været svaret 10 pct. afgift = 750 kr., som guldsmeden nu skal efterbetale — hertil kommer en bøde, som fastsættes af toldvæsenet (departementet), og som som regel er mindst af samme størrelse som det „besvegne“ beløb.

Når guldsmeden har fået forelagt toldvæsenets beregning, får han en frist, og han har nu følgende muligheder:

- 1) at dokumentere, at toldvæsenets beregning er forkert, eller
- 2) at indanke sagen for det særlige ankenævn eller
- 3) at tiltræde toldvæsenets afgørelse og betale.

Det er vort indtryk, at toldvæsenet, når der er divergenser med afgiftsberegningen, nogenlunde generelt regner med en avance (tillæg til indkøbsprisen) på 50 pct. At modbevise dette, er i virkeligheden ensbetydende med, at guldsmeden skal sammenholde indkøbs- og udsalgspris på hver enkelt genstand, der er solgt i kontrolperioden. Det kan dreje sig om tusindvis af salgsnotaer, der skal afkontrolleres med indkøbsfakturaer, og det vil i realiteten sige, at arbejdet stort set er uoverkommeligt for en mindre forretning, som ikke kan afse tid til eller har råd til at betale sagkyndig assistance til dette kontrolarbejde.

At føre et fuldstændigt varekartotek over alle genstande i en guldsmedebutik, indeholdende oplysning om genstandens købstidspunkt, pris og leverandør samt salgsdato, prisændringer og tilsidst salgsdato og -pris, hvortil kommer de mange ombytninger, som er typisk for branchen, er uoverkommeligt for mange forretninger, hvor indehaveren ofte er henvist til at foretage bogføringen efter forretningstiden, fordi han i denne foruden butik måske også skal passe værksted. Varelagerets omsætningshastighed i guldsmedebutikkerne er meget lav — den ligger stort set fra $\frac{3}{4}$ til $1\frac{1}{2}$ à 2 gange om året alt efter forretningernes udvalg, men et stort varelager nødvendiggør også et stort kartotek, og mange guldsmede har simpelthen ikke tid til at oprette og føre det.

I mange tilfælde vil guldsmedene være udelukket fra at dokumentere, at den af toldvæsenet skønsmæssigt ansatte avance

er forkert, og vi peger i denne forbindelse på, at afgiftens mange faldgruber og hår-fine fortolkninger kan medføre, at guldsmeden fejlagtigt har undladt at opkræve afgift, fordi han mente, at varen var afgiftsfri.

Efter vor opfattelse er toldvæsenets skønsmæssige ansættelse af avancen et af afgiftens mest uheldige elementer.

Kan afgiftens form ændres?

At gå over til afgift på varer over en vis større værdi vil hurtigt få disse varer til at gå ud af den legitime omsætning.

Administrationen vil blive meget vanskelig, og alene at opretholde en afgift for at ramme et lille, men egentligt luksusforbrug vil i hvert fald ikke kunne begrundes i noget rationelt. Vi vil i denne forbindelse gerne anføre, at det efter vor opfattelse er meget urationelt at opretholde et administrationsapparat for at opkræve omsætningsafgift på ure til en værdi af over 600 kr.

Det naturligt foreliggende spørgsmål, om afgiften kan ændres fra en detailafgift til engrosafgift, er efter vor opfattelse fyldestgørende besvaret i følgende udtalelse i folketinget 9. marts 1948 af daværende finansminister H. C. Hansen (fortryk til rigsdagstidende 1948, spalte 2657):

„Der har været rejst det spørgsmål, om det ville være muligt at ændre afgiften

af guld- og sølvvarer m. v. fra en detailafgift til en engrosafgift. Hertil skal jeg bemærke, at spørgsmålet tidligere har været diskuteret, men er blevet opgivet som uigennemførligt. Det må erindres, at varerne indenfor dette afgiftsområde i stort omfang fremstilles af håndværkere med eget detailudsalg, og i sådanne tilfælde foreligger der jo ikke nogen engrosværdi, hvoraf afgiften skal beregnes. Hertil kommer, at afgiften af guld- og sølvvarer m. v. også omfatter brugte genstande, der ofte er meget mere værdifulde end nye varer, og brugte genstande må nødvendigvis beskattes i detailhandelen, hvor den egentlige prisdannelse sker.“

I sin form kan afgiften næppe administreres anderledes, end tilfældet er, og vi understreger påny toldvæsenets beredvilighed til at forhandle med os, når der forelå problemer, og at embedsmændene altid har løst dem hurtigt og smidigt, når der var muligheder for en positiv løsning. Men det ændrer ikke det forhold, at vi — under henvisning til, hvad vi har anført om vanskelighederne ved lovens administration og de gener og omkostninger, den påfører branchen — mener at være berettiget til at betegne afgiften med dens administrative følger, herunder toldvæsenets skønsmæssige ansættelse af avancen ved kontrolberegningen, som urationel.

Underbilag 1 til bilag 3 b.

J. E. Berthelsen,
statsautoriseret revisor.

7. november 1953.

Guldsmedefagets Fællesråd.

Vedr. Guldsmedefagets omkostninger ved administration af omsætningsafgiften.

Guldsmedefagets Fællesråd har anmodet mig om at medvirke ved en undersøgelse af butiksguldsmedenes omkostninger ved administration af omsætningsafgiften.

Til brug ved denne undersøgelse har Guldsmedefagets Fællesråd i samarbejde med mig udarbejdet et spørgeskema, hvoraf et eksemplar er vedhæftet.

Dette spørgeskema, der vedrører kalenderåret 1952, er udsendt til 48 butiksguldsmede, nemlig medlemmerne af fællesrådets bestyrelse, medlemmerne af Fællesrepræsentationen for danske Guldsmedes Hovedbestyrelse samt deltagere i de af guldsmedefaget oprettede erfa-grupper. Af disse 48 butiksguldsmede har 24 — svarende til ca. 3 pct. af landets knap 900 butiksguldsmede — afgivet svar.

De 24 guldsmede fordeler sig således (det afgiftspligtige salg er udregnet ved at multiplicere den indbetalte omsætningsafgift med 10):

	Afgiftspligtigt salg	Antal guldsmede
A.	Under 50 000	7
B.	50 000—100 000	4
C.	100 000—200 000	6
D.	Over 200 000	7
		24

Resultatet af min undersøgelse er følgende:

For de 7 guldsmede i gruppe A (omsætning under 50 000 kr.) andrager de årlige omkostninger ved administration af omsætningsafgiften gennemsnitlig 892 kr., sva-

rende til 36,8 pct. af den opkrævede omsætningsafgift.

For de 4 guldsmede i gruppe B (omsætning mellem 50 000 kr. og 100 000 kr.) andrager de årlige omkostninger ved administration af omsætningsafgiften gennemsnitlig 1 811 kr., svarende til 22,2 pct. af den opkrævede omsætningsafgift.

For de 6 guldsmede i gruppe C (omsætning mellem 100 000 kr. og 200 000 kr.) andrager de årlige omkostninger ved administration af omsætningsafgiften gennemsnitlig 2 542 kr., svarende til 20,1 pct. af den opkrævede omsætningsafgift.

For de 7 guldsmede i gruppe D (omsætning over 200 000 kr.) andrager de årlige omkostninger ved administration af omsætningsafgiften gennemsnitlig 2 762 kr., svarende til 8,7 pct. af den opkrævede omsætningsafgift.

For samtlige 24 guldsmede (gennemsnitlig omsætning ca. 145 000 kr.) andrager de årlige omkostninger ved administration af omsætningsafgiften gennemsnitlig 2 002 kr., svarende til 13,8 pct. af den opkrævede omsætningsafgift.

Jeg gør opmærksom på, at ovennævnte 24 guldsmede næppe kan betragtes som et repræsentativt udsnit af samtlige ca. 900 butiksguldsmede i landet, og at de fra guldsmedene modtagne oplysninger vel også må tages med et vist forbehold.

Jeg skønner imidlertid, at langt den største del af landets guldsmede har en årlig omsætning af afgiftspligtige varer på under 200 000 kr. og altså ligger indenfor

foran nævnte grupper A, B og C, der udviser omkostninger ved opkrævning af omsætningsafgiften på henholdsvis 36,8 pct., 22,2 pct. og 20,1 pct. af omsætningsafgiften.

Dette skøn underbygges ved at stille den samlede årligt opkrævede afgift, der stort set ligger på 5 mill. kr., i forhold til antal butiksguldsmede, ca. 900, idet dette giver et gennemsnit for årlig afgift pr. guldsmed på mellem 5 000 kr. og 6 000 kr., svarende til en årsomsætning af afgiftspligtige varer på 50 000 kr.—60 000 kr. I antallet af butiksguldsmede, ca. 900, er kun medregnet medlemmer af Guldsmedefagets Fællesråd, derimod ikke f. eks. antikvitethandlere og andre, som også handler med afgiftspligtige varer.

På grundlag af foranstående og udfra mit kendskab til branchen, dels som regnskabskonsulent for Guldsmedefagets Fællesråd og dels som regnskabsfører for adskillige guldsmede, vil jeg skønne, at den gennemsnitlige omkostningsprocent for butiksguldsmedene vedrørende opkrævning af omsætningsafgift ligger på omkring 20 pct. af den opkrævede afgift.

Foranstående redegørelse omfatter kun butiksguldsmede, idet der ikke er foretaget undersøgelse af leverandørernes merudgifter ved administration af afgiftspligtige varer (opdeling i afgiftspligtige og afgiftsfrie varer samt ekstraarbejde ved afgivelse af oplysninger til toldvæsenet til dettes brug ved kontrol af butiksguldsmedenes indkøb).

Med højtelse.

J. E. Berthelsen,
statsaut. revisor.

Underbilag 2 til bilag 3 b.

Hr. statsautoriseret revisor J. E. Berthelsen, Vimmelskaftet 49, København K.

Jeg erklærer herved, at nedenstående oplysninger, der omfatter kalenderåret 1952, er afgivet efter bedste overbevisning.

Dato

Underskrift og firmastempel.

	Antal arbejdstimer om året.	Pris pr. time	Ialt kr.
1) Ekstraarbejde ved opdeling af køb (indkødet i bogholderiet eller i særligt købsregnskab) i afgiftspligtige og afgiftsfrie varer.....			
2) udskrivning af specielle salgsnotaer (paragon o. lign.).....			
3) daglig og månedlig opdeling af salget i afgiftspligtige og afgiftsfrie varer....			
4) ekstraordinært arbejde med lageroptællinger (ud over skattevæsenets krav) og kontrol med prisnedsættelser af hensyn til dokumentation overfor toldvæsenet ved dettes kontrol med hensyn til avancerne (det drejer sig altså ikke om Deres egentlige lagerkartotek, som De under alle omstændigheder ville føre).....			
Samlede omkostninger for 1, 2, 3 og 4.....			kr.
Direkte udlæg (porto, papir m. m.).....			-
Ialt uproduktive omkostninger i året 1952.....			kr.
Indbetalt omsætningsafgift i året 1952.....			kr.

Bilag 4.

Foreningen af Frugtvinsfabrikanter i Danmark.

København, den 16. marts 1954.

Til det af folketinget nedsatte udvalg vedrørende lov om forlængelse af midlertidige ændringer i forbrugsafgiftslove.

Foreningen af Frugtvinsfabrikanter i Danmark, der repræsenterer praktisk talt hele frugtvinsfabrikationen, tillader sig herved meget indtrængende at henstille, at der søges gennemført en nedsættelse af fremstillingsafgiften på frugtvin, subsidiært blot således, at den herefter atter kommer til at stå i samme forhold til tolden på udenlandsk vin som før krigen:

	Told udenl. vin pr. l.	Fremstillings- afgift dansk frugtvin pr. l.
Bordvin:		
1. september 1939.	0.75	0.30
i dag.....	0.75	0.35
Hedvin:		
1. september 1939.	1.15	Klasse 3 0.45
i dag.....	1.15	0.70

Foruden afgiftsklasse 3 fandtes også en afgiftsklasse 4 à 70 øre, der i 1946 blev slået sammen med afgiftsklasse 3. Salget af afgiftsklasse 4 var imidlertid så ringe, at et vejet gennemsnit for 1939 giver 47.4 øre.

På såvel udenlandsk vin som på dansk frugtvin hviler yderligere samme omsætningsafgift, nemlig 37,5 pct. af engrosværdien.

En nedsættelse blot til førkrigniveaulet ville for hedvinstyperne betyde en prisnedsættelse på mindst 30—40 øre på en

flaske frugtvin og derved betyde en væsentlig hjælp til denne 100 pct. danske produktion.

Frugtvinsproduktionens udvikling fremgår af vedlagte tabel, der viser, at den har formået at kæmpe sig frem også under ugunstige konjunkturer, og at det ikke er en erstatningsproduktion, der nu må udvikles, hvilket man kunne forledes til at tro ved kun at betragte udviklingen fra 1948 til nu. Tilbagegangen skyldes imidlertid, at frugtvinen i 1948 var praktisk talt alene om at dække forbruget, medens vinimporten siden er steget meget betydeligt. Hertil kommer, at de høje afgifter i forbindelse med visse smuthuller har ført til en meget skarp konkurrence, hvor udenlandsk vin af såvel importører, grossister og detailhandlere sælges med minimal avance.

Når der så af mange importeres de allerbilligste, ganske friske vine fra sekundære distrikter, har denne konkurrence fået så alvorlige følger for frugtvinsindustrien, da de fleste foretrækker en frisk, billig vin selv af ringe kvalitet for en velbehandlet og vellagret frugtvin alene på grund af den udenlandske etiket! da der så — formentlig på grund af indirekte eksportstøtte — for tiden tilbydes udenlandsk hedvin til ca. 60 øre pr. liter fob., d. v. s. billigere end produktionsprisen eksklusive af-

Bilag til bet. o. lovf. om forlængelse af midlert. ændr. i forbrugsafgiftslove m. m.

gift på dansk frugtvin, vil det ses, at forholdene nu er virkelig alvorlige for frugt-
vinsindustrien.

Ved afgørelsen af spørgsmålet beder vi om, at det også tages i betragtning, at frugt-
vinsindustrien har en stor betydning for den danske frugtavl ved at aftage en stor del af den frugt, der på grund af sorteringsregler, skønhedsfejl, hagpletter etc. må frasorteres, netop den del af frugthøsten, som er mindst holdbar. For at undgå enhver misforståelse gør vi opmærksom på, at praktisk talt *ingen* af frugtvinfabrikkerne har egne plantager.

Et andet moment, der taler for en imødekommelse af ønsket om en nedsættelse af afgifterne, er den meget betydelige kvalitetsfremgang, der er opnået gennem de sidste 10—15 år, der endda har givet sig udslag i en eksport, der i de første 11 måneder af 1953 har andraget over 2½ mill. kr.

Der gøres fortsat fra vor side et rationelt arbejde på forskellige felter for yderligere kvalitetsfremgang:

1. ved en intern kvalitetsbedømmelse,
2. ved et forskningsarbejde i samarbejde med akademiet for de tekniske videnskaber,
3. i samarbejde med Danmarks tekniske Højskoles laboratorium for industriel udnyttelse af frugt m. v.
4. ved tilslutning til den internationale landbrugsindustriorganisation, hvorigennem vinlandenes forskningsresultater stilles til vor rådighed.

Vi håber af disse grunde meget på, at der ved en beskeden afgiftslettelse kunne gives frugtvinindustrien grundlag for atter at sætte produktion og salg i vejret i stedet for, at den ved uændret afgiftsniveau må se sit salg yderligere formindsket, så meget mere som en nedsættelse på basis af 1953-salget næppe — når hensyn tages til den heraf følgende forøgelse af salget, og at man ellers må regne med yderligere tilbagegang og provenutab — ville medføre et provenutab på frugtvinafgiften på ca. 400 000 kr., et beløb, der må synes meget beskedent i forhold til de over 475 mill. kr., afgiften på stærke drikke ialt har indbragt i sidste kalenderår.

Ærbødigst

P. f. v.

W. Reinhard,

formand.

Underbilag til bilag 4.

Foreningen af
Frugtvinsfabrikanter
i Danmark.

T a b e l I.

Frugtvin, totalsalg.

	1
1928.....	1 311 000
1933.....	1 982 787
1938.....	2 427 251
1943.....	5 551 385
1948.....	11 247 499
1949.....	5 860 486
1950.....	5 671 601
1951.....	4 672 626
1952.....	4 155 289
1953.....	3 403 527

T a b e l II.

År	Frugtvinssalg	Vinsalg	Ialt
	1 000 l	1 000 l	
1939	2 466	6 388	8 854
1948	11 248	3 212	14 460
1950	5 672	6 999	12 671
1951	4 675	4 732	9 405
1952	4 155	6 097	10 252
1953	3 404		

T a b e l III.

År	Afg.kl. 2	Afg.kl. 3
	1	1*)
1939	88 013	2 377 530
1948	905 300	10 342 199
1950	555 774	5 115 824
1952	493 146	3 662 144
1953	429 104	2 974 423

*) Kl. 3+4

Bilag 5.**Erhvervsraadet for Gartneri
og Frugtavl.**

København, den 11. marts 1954.

Folketingets udvalg vedrørende lov om forlængelse af midlertidige ændringer i forbrugsafgiftslove.

Gjort bekendt med, at det er under overvejelse at fastholde de efter vor opfattelse urimeligt høje fremstillingsafgifter på dansk frugtvin, skal erhvervsrådet tillade sig ærbødigt at henstille til det højtærede udvalg, at det i særlig grad under nærværende sags behandling overvejer følgende:

1. Den danske frugtvinindustri's fremgang på grundlag af virkelige kvalitetsforbedringer.
2. Den danske frugtvinindustri's afgjorte store betydning for afsætning af dansk frugt.
3. Den danske frugtvinindustri's påbegyndte og i god gænge værende eksport af danske frugtvinprodukter.

I henhold til de store nationale interesser, der er knyttet til den danske frugt-

vinindustri, og specielt under hensyn til frugtvinindustriens betydning for det i økonomisk henseende for øjeblikket temmelig vanskeligt stillede frugtavlserhverv skal erhvervsrådet indtrængende anmode om, at forskellen mellem den på udenlandsk vin fastlagte told og den danske frugtvin pålagte fremstillingsafgift gøres størst mulig. I det mindste må man nære forventning om, at frugtvinindustriens anmodning om, at forholdet mellem de to afgifter bringes tilbage til tilstanden før krigen, nyder fremme, men erhvervsrådet vil for sit vedkommende finde det rimeligt, om man ved en væsentlig reduktion af fremstillingsafgiften for dansk frugtvin gav frugtvinfabrikationen en højst tiltrængt støtte.

Bilag 6.

Foreningen af Tændstikfabrikker i Danmark.

København, den 11. marts 1954.

Finansministeriet, Christiansborg Slotsplads 1, K.

Vedrørende lov om afgift på tændstikker.

I anledning af det fremlagte forslag til ovennævnte lovs forlængelse i uændret form tillader vi os ærbødigst at referere til vort indlæg af 21. januar 1952, hvoraf vi vedlægger kopi.

I denne henvendelse forelagde vi det høje ministerium en specificeret udregning af den indvirkning, som indførslen af cigar- og cigarettændere har på forbruget af tændstikker i Danmark.

Udviklingen i de to år, der er gået siden da, har vist, at den opfattelse, vi gav udtryk for, var ganske overordentlig berettiget.

Sammenlignet med afgiften på tændstikker er afgiften på tændere uretfærdig lav. Som det var at vente, er den naturlige følge heraf blevet den, at salget af tændere er steget i absolut foruroligende grad. Antallet af afgiftsberigtigede tændere androg:

1952: 112 170 stk.,

1953: 268 692 —,

d. v. s. en forøgelse på 140 pct.

Efter den i vort tidligere indlæg foretagne udregning vil de i 1953 berigtigede tændere

svare til et tændstikforbrug på ca. 103 millioner æsker tændstikker.

Til orientering tjener, at de danske fabrikkers produktion i 1953 var ialt 308 millioner æsker tændstikker.

Det er ganske givet, at såfremt et sådant salg af tændere — på basis af en efter vor formening urimelig favorisering — fortsættes, må det give sig udslag i forringet beskæftigelse i de danske fabrikker.

Da dette utvivlsomt ikke har været hensigten med loven, tillader vi os endnu en gang ærbødigst at ansøge om, at denne ulighed bliver udlignet ved, at *afgiften af cigartændere forhøjes til 10 kr. pr. stk.*

Samtidig vil vi gerne have lov til at referere til vort brev af 21. januar 1952, sidste stykke, ifølge hvilket gastændere overhovedet ikke er belagt med afgift, skønt der i loven anføres „cigar- og cigarettændere og lignende“. Vi tillader os derfor at henstille, at dette forhold berigtiges, så gastændere bliver belagt med samme afgift som tændere.

Ærbødigst

Foreningen af Tændstikfabrikker i Danmark.

(navn)

Underbilag til bilag 6.

Foreningen af Tændstikfabrikker
i Danmark.

København, den 21. januar 1952.

Finansministeriet, Christiansborg Slotsplads 1, K.

Ved lov nr. 437 af 19. november 1950 § 17 blev der pålagt tændstikker en afgift på 3 øre pr. æske à 50 stk. (standardformat).

Allerede under lovens behandling i rigsdagen blev der fra forskellige sider givet udtryk for stærke betænkeligheder i anledning af denne skat på en nødvendighedsartikel, der benyttes i mindst samme omfang af den ubemidlede del af befolkningen som af den bemidlede del. Skatten vil desuden nødvendigvis føre til et formindsket forbrug af tændstikker. Man har allerede kunnet konstatere, at den normale stigning i forbruget ikke alene er standset, men afløst af en nedgang.

Under henvisning til, at det her drejer sig om en nødvendighedsartikel for hele befolkningen, tillader vi os at henstille til det høje ministerium, når forlængelsen af den ovennævnte lov tages op til behandling, *ikke* at søge denne afgift opretholdt.

Subsidiært tillader vi os at henlede opmærksomheden på et forhold, som medfører en ubillighed efter den bestående lov. I lovens § 22 er der indført en afgift af 2 kr. pr. stk. på cigar- og cigarettændere. Dette er formentlig sket ud fra den betragtning, at man ikke ønsker at give disse tændere, der er et udenlandsk produkt, et forspring i konkurrencen med tændstikker, der er et dansk produkt. Faktisk har loven imidlertid givet tænderne en præference på bekostning af tændstikker.

Når en tænders levetid tages i betragtning, er der intet rimeligt forhold mellem afgiften på tændstikker og afgiften på tæn-

dere. På basis af forskellige undersøgelser, f. eks. i England, der med hensyn til livsvaner er nært beslægtet med os, kan vi oplyse, at en tænders levetid kan ansættes til 3½ år med gennemsnitlig 15 tændinger om dagen. Dette vil årligt give 5 475 tændinger, hvilket modsvarer 109,5 æsker tændstikker à 50 stk. Med en levetid på 3½ år remplacerer en tænder 383 æsker tændstikker. En æske tændstikker beskattes i øjeblikket med 3 øre, og for 383 æsker skulle afgiften altså andrage 11 kr. 49 øre. Vi mener derfor, at det vil være fuldtud berettiget, når vi ansøger om, at afgiften på cigar- og cigarettændere ansættes til mindst 10 kr. pr. stk.

Salget af tændere androg i 1951 ialt 106 100 stk. Efter forannævnte beregning erstatter disse tændere således 40 600 000 æsker tændstikker.

For at opnå en ligestilling i skattemæssig henseende mellem tændstikker og tændere anmoder vi derfor indtrængende om, at skatten på tændere i henhold til ovenstående ansættes til minimum 10 kr. pr. stk., såfremt loven, når den udløber pr. 31. marts i år, skulle blive fornyet.

For fuldstændighedens skyld skal vi tilføje, at denne afgift på minimum 10 kr. pr. tænder efter vor formening også bør omfatte gastændere. Disse er i øjeblikket slet ikke genstand for nogen afgift, hvad der forbavser os meget, da lovens § 22 siger, at „af cigar- og cigarettændere og lignende svares til statskassen en afgift på 2 kr. pr. stk.“.

Ærbødigst

Foreningen af Tændstikfabrikker i Danmark.

(navn)

Bilag 7.**Textilfabrikantforeningen.**

17. marts 1954.

Til det af folketinget den 11. marts 1954 nedsatte udvalg vedrørende omsætningsafgift med videre for visse varer.

Undertegnede organisationer tillader sig ved fremmøde for udvalget torsdag den 18. ds. i tilslutning til sin henvendelse af 3. marts d. å. til finans- og handelsministeren og folketingets medlemmer samt henvendelse af 16. marts d. å. til udvalget om ophævelse af omsætningsafgiften for gulvtæpper, gulvtæppetøjer m. v. at fremhæve følgende:

Omsætningsafgiften for de nævnte varer er den højeste af alle under den pågældende lov fastsatte afgifter, og den rammer i forhold til disse det mindste udsnit af det danske erhvervsliv. Den virker derfor dobbelt hårdt og uretfærdigt.

Afgiften belaster i særlig grad de mange tusinde unge hjem, der hvert år etableres i Danmark, og for hvem gulvtæpper, der af alle betragtes som en almindelig forbrugsvarer uden luksuspræg, burde være en selvfølge. Dette synspunkt understreges meget stærkt af de af sparekassevæsenet etablerede bosætningslån, der udtrykkeligt om-

taler gulvtæpper som sådant inventar og bohaver, til hvis anskaffelse lånet kan anvendes.

Når man betænker, at disse lån fortrinsvis gives til den del af befolkningen, der repræsenterer de lavere indtægtsgrupper, må denne ekstrabeskatning på 25 pct. forekomme ganske urimelig, — navnlig i betragtning af, at de pågældende lån skal såvel forrentes som afdrages.

Den social side af omsætningsafgiftens uheldige virkninger understreges også derved, at staten gennem boligstøtte Lovgivningen i forvejen yder store tilskud til de nyetablerede hjem.

Set på baggrund af de to her fremdragne forhold, bosætningslånet og boligstøtte Loven, kan omsætningsafgiften for gulvtæpper kun betegnes som en absolut uretfærdig og meningsløs ekstrabeskatning.

Man henstiller til udvalget, at denne beskatning omgående bortfalder.

Ærbødigst

Dansk Textil Union.

Møbelhandlernes Centralforening i Danmark.

Foreningen af danske Manufaktur-grossister.

Tæppe-, Gardin- og Møbelstof-Importørernes Brancheforening.

Textilfabrikantforeningen.

På ovennævnte organisationers vegne.

(Navne)

/ E. Lund Pedersen,

Bilag 8.

Chokolade- og Sukkervare- Branchens Fælles-Udvalg.

København, den 19. februar 1954.

Hr. finansminister Viggo Kampmann, Christiansborg Slotsplads 1, K.

Vedrørende omsætningsafgiften på chokolade- og sukkervarer.

Fælles-Udvalget tillader sig herved at henstille til den højtærede finansminister, at der ved behandlingen af loven om forbrugsafgifter nu inden 31. marts d. å. gennemføres en nedsættelse af omsætningsafgiften på vore artikler.

Vi er af den opfattelse, at en nedsættelse fra de nugældende 55 pct. til en afgift af omkring 40 pct. vil være passende. En sådan nedsættelse vil, når den har virket i nogen tid, efter vor mening bringe tingene så nogenlunde i lave, at proventet af omsætningsafgiften ikke forringes, men vil tjene til at hjælpe branchen ud af de meget vanskelige kår, den for tiden arbejder under.

Disse meget vanskelige kår vil muligt i den kommende tid — hvis skatten ikke nedsættes — blive katastrofale, når den fordobling af kakaobønne-priserne, som har fundet sted på verdensmarkedet siden slutningen af 1953, virkelig kommer til at give sig udslag i priserne på danske chokolade- og kakaoprodukter — ekstra forhøjet med 122,2 pct. skat.

Når skattens provenu for 1953 er noget højere end for 1952, skyldes dette ikke en væsentlig større omsætning af chokolade- og sukkervarer, men et forøget forbrug af kakao (-pulver) — muligt på grund af de høje kaffepriser — og ikke mindst et forøget brug af overtræschokolade, som leveres beskattet til bisquitfabrikker, bagere og konditorer, der søger at tilfreds-

stille publikums trang til chokolade ved at overtrække bisquit og kager med et tyndt lag chokolade. Sådanne varer, der i mange tilfælde er nøje efterligninger af afgiftspligtige chokoladearter, beskattes ikke og byder derved den egentlige chokoladeindustri, der må betale 122,2 pct. skat, en ubillig konkurrence.

Den meget høje omsætningsafgift og råstofafgift frister også til direkte omgåelse af lovens bestemmelser — til de kendte „chokoladerejser“ — og til på andre måder at skaffe sig ubeskattede chokolade- og sukkervarer — det vil sige til mindre end det halve af de danske butikspriser.

Sukkervarer- og chokoladearbejdernes forbund skriver i deres medlemsblad for december 1953 (før prisstigningen på kakaobønner):

„Vi mangler til stadighed 20—25 pct. i kg i at nå førkrigsproduktionen, og skal dertil lægges den øgede omsætning af den øgede realfortjeneste, befolkningen har fået gennem den øgede beskæftigelse, efterkrigsårene kan notere, og som vel også burde afspejle sig i en øget omsætning af sukkervarer, vil man se, at vi endnu har et stykke tilbage at indhente. Der er ingen sandsynlighed for, at dette mål nås, medmindre skatten sænkes mærkbart, således at det kan slå igennem prismæssigt, hvilket vil sige en nedsættelse fra de såkaldte 55 pct. til 40 pct.“

Dette er jo meget vægtige ord for nedsættelse af skatten, og man har heri endda ikke nævnt *befolknings-tilvæksten*.

Endvidere nævner forbundets blad den indflydelse — navnlig ved håndarbejde — arbejdslønningerne har på varens kostpris og konkluderer dette derhen:

„Der er således også et problem her, skattemyndighederne alvorligt bør overveje en ændring i, således at den hæmsko, skatten indirekte er i lønspørgsmålet, forsvinder.“

Man ønsker altså en refusion af skatten med den udbetalte arbejdsløn, og dette kan efter vor opfattelse kun gøres ved en generel nedsættelse af skatten på varerne.

Branchen finder det lidet rimeligt, at vore varer, der er sunde, nærende og let tilgængelige og efterhånden over hele den civiliserede verden betragtes som et i mange tilfælde nødvendigt tilskud til den daglige kost, skal være belastet med en så høj skat, at publikum her i landet er nødt til at købe andre og mindre tilfredsstillende varer, der ikke er belastet med en høj omsætningsafgift.

Den højtærede handelsminister, fru Lis

Groes, gjorde sig i sin tid — som formand for forbrugerrådet — til talsmand for, at skatten på kakao og kagechokolade burde lempes; ligesom der fra samme kredse er eftervist det urimelige i, at et barn i det sukkerproducerende Danmark må betale 3 gange så meget for en sukkerstang som et engelsk barn kan købe en sådan til i det sukkerfattige England.

For en nedsættelse af skatten taler således branchens meget vanskelige kår — branchens eksistens er truet gennem de exorbitant høje priser på kakaobønner — publikums modvilje og manglende evne til at købe disse højt beskattede varer — og endelig at fristelsen til at omgå loven yderligere vil skærpes, når de stigende priser rigtig sætter ind.

Afgiften bør nedsættes af hensyn til forbrugerne, af hensyn til branchens folk, der er i vanskeligheder, thi det vil ikke i det lange løb forringe afgiftens provenu.

Fælles-Udvalget anmoder høfligst om snarest at få lejlighed til ved en personlig konference med hr. finansministeren at uddybe vore synspunkter.

P. u. v.

(navn)

Bilag 9.**Foreningen af danske ugeblade,
fagblade og tidsskrifter.**

København, marts 1954.

Til folketinget!

*En uretfærdig og udemokratisk særbeskatning!**Den periodiske presse beskattes med 30 øre pr. kilo, mens dagspressen er afgiftsfri.*

En sådan særbeskatning af den periodiske presse er en uretfædighed, eftersom denne presse løser nødvendige opgaver i samfundslivet som organer for faglige, saglige, kulturelle og publikumsmæssige interesser.

Folketinget har erkendt dette ved at give adgang til at dispensere fra afgiften for fagforeningsblade og en række andre organisationsblade og tidsskrifter, men der er ca. 175 blade indenfor „Foreningen af danske ugeblade, fagblade og tidsskrifter“, som *ikke* er fritaget for afgiften, og adskillige, som har fået afslag på deres ansøgning til tolddepartementet uden motivering.

Et særlig grelt udslag af denne særbeskatning er det, når avispapir til ugepressen ekstrabeskattes, skønt samme kvalitet papir til dagspressen er fritaget.

Det forekommer os, at man er inde på en farlig vej, som åbner mulighed for megen vilkårlighed. Det er efter vor opfattelse ingen naturlig opgave for folketinget at foretage sådanne individuelle skøn. Man ville dog aldrig finde på at beskattede f. eks. spiritus, te eller tobak efter forskellige kategorier af forbrugere.

Særbeskatningen af visse periodiske blade

betegner efter vor mening et alvorligt angreb på presse- og trykkefriheden, idet man ad denne vej kan ødelægge visse blade til fordel for andre, uden hensyn til publikums og handelsstandens interesser og ønsker — for ikke at tale om de talrige typografer og bogtrykkere, som har deres erhverv ved den periodiske presse.

At også dagbladenes tegneserier således bliver „kulturbeskyttede“, mens lignende serier i ugepressen straffes med ekstrabeskatning som underlødige, er også et vidnesbyrd om særbeskatningens uholdbarhed.

Det har hidtil vist sig, at den bestemmelse, som i 1948 blev indføjet i loven, og hvorefter periodiske blade „med fagligt, herunder videnskabeligt, politisk og kulturelt stof,“ kan fritages for afgiften, fortolkes ganske vilkårligt. Man har eksempler på, at blade har fået blankt afslag fra tolddepartementet uden motivering.

Vi henstiller til det høje folketing at tage hele denne farlige og ubetryggende særbeskatning op til revision og afskaffe den undtagelsesbehandling, her er praktiseret, idet en *ensartet* beskatning af *samme* vare må være det eneste demokratisk for-svarlige.

Foreningen af danske ugeblade, fagblade og tidsskrifter.

H. K. Holm.
Civilingeniør,
formand.

Redaktør, direktør
Peter Grube,
næstformand.

Redaktør, ingeniør
E. Riise,
sekretær

Redaktør, fabrikant
Jacob Lund,
kasserer.

Redaktør
Poul Pii Johannessen,
oldemand.

Redaktør
Holger Jerrild,

Redaktør, fuldmægtig
G. Honnens de Lichtenberg.

19. marts 1954.

Bilag 10.

Til det af folketinget nedsatte udvalg vedrørende forbrugsafgiftslovene.

Provinshandelskammeret har med de kammeret tilknyttede brancheforeninger, Dansk Provins Kolonial Grossist Forening og Foreningen af Frugtipportører i Provinsen drøftet det forelagte lovforslag om forlængelse af midlertidige ændringer i forbrugsafgiftslovene, der for så vidt angår mandler og kærner m. v. foreslår afgiften på 200 pct., den såkaldte råstofafgift, bibeholdt for det kommende finansår.

Provinshandelskammeret har i skrivelse af 26. februar d. å. henledt finansministeriets opmærksomhed på det stærke og efter kammerets mening uheldige incitament, den høje afgift har betydet for de meget omtalte indkøbsrejser til grænsebyer i Sverige og Nordtyskland, der dels medfører import af disse varer til udlandets detailpriser, dels medfører import af en række andre varer, ligeledes til detailpris. Genpart af den nævnte skrivelse er vedhæftet denne skrivelse som bilag.

Dansk Provins Kolonial Grossist Forening har i en skrivelse af 9. februar d. å. henledt departementet for told- og forbrugsafgifter's opmærksomhed på de samme forhold.

Undertegnede organisationer tillader sig herved at uddybe de nævnte henvendelser yderligere.

Efter vor formening kan råstofafgiften betragtes ud fra to synspunkter:

1) at værne den hjemlige chokoladeindustri, der er belagt med chokoladeafgift, mod hjemmefabrikation af varer, der er forbrugsafgiftspligtige, hvorved hensyn må tages til bageres oparbejdning af kagefyld o. lign.

Hertil vil vi bemærke, at der for en række varers vedkommende ikke er den sammenhæng mellem de forbrugsafgiftspligtige va-

rer og de råstofafgiftsbeskattede som synes forudsat. Dette gælder først og fremmest skalfrugter (hasselnødder, valnødder, kokosnødder etc.), idet disse varer ikke eller kun meget vanskeligt kan indgå i varer, der konkurrerer med de forbrugsafgiftspligtige. Det samme gælder for en vare som revet kokos (kokosmel), der vel anvendes i konfekturindustrien, men kun i ringe omfang kan anvendes til fremstilling af varer, der kan konkurrere med de forbrugsafgiftspligtige.

For de egentlige kærner (mandler, ferskenkærner etc.) er forholdet heller ikke så enkelt som forudsat af skatteteknikerne, idet det må erindres, at medens industrien kan regne med importpriserne i deres kalkulationer, må andre, hvad enten det er husmødre eller bagere, regne med en betydelig højere pris, bagerne nemlig med importprisen + importør- og grossist-avance og husmødrene yderligere med detailavance.

2) at skaffe staten et vist provenu.

Til dette synspunkt vil vi indledningsvis bemærke, at skatteteknikernes synspunkt — såvidt vi formår at se — må være, at de råstofafgiftspligtige varers andel i det færdige produkt andrager $\frac{2}{3}$. Deraf følger, at der til en forbrugsafgift som den nugældende (55 pct. af værdien inkl. afgift = $122\frac{1}{2}$ pct. af værdien ekskl. afgift) svarer en råstofafgift på 183 pct., der som bekendt er rundet op til 200 pct., altså 17 pct. for høj.

Hvis forbrugsafgiften nedsættes til 40 pct. af værdien inkl. afgift eller $66\frac{2}{3}$ pct. af værdien ekskl. afgift skulle hertil svare en råstofafgift på 100 pct.

Når vi imidlertid tager hensyn til de i

slutningen af punkt 1 anførte betragtninger, ville — efter vort skøn — industrien opnå fuld beskyttelse, hvis råstofafgiften fastsættes til 80 pct. for mandler, kærner, etc. og til 50 pct. for skalfrugter og kokosmel, uanset at der efter vor formening i virkeligheden ikke er nogen grund til — måske bortset fra fiskale hensyn — overhovedet at belægge skalfrugter og kokosmel med råstofafgift.

Der er efter vor opfattelse ingen tvivl om, at en reduktion af råstofafgiften som

foreslået vil standse den ubeskattede import til detailpriser, hvilket vil medføre en væsentlig stigning i de afgiftsberigtigede mængder, uden at det faktiske forbrug behøver at stige.

Vi vil dog anse det for sandsynligt, at det faktiske forbrug vil stige betydeligt, idet der trods alt er en stor del af befolkningen, som ikke har forsynet sig i udlandet og herhjemme har afholdt sig fra køb på grund af de meget høje priser.

Provinshandelskammeret.

Knud Strøyberg.

Dansk Provins Kolonial Grossist
Forening.

Emil Ruge.

Foreningen af Frugtimportører i
Provinsen.

Magnus Nielsen.

Bilag II.**Provinshandelskammeret.**

København, den 26. februar 1954.

Finansministeriet, Christiansborg, K.

I anledning af de kommende drøftelser om forbrugsafgiftslovene skal Provinshandelskammeret tillade sig at henstille, at den gældende afgiftssats på mandler og nødder på 200 pct. nedsættes så meget som muligt.

Vi skal især gøre opmærksom på, at denne meget høje afgiftssats på disse varer her i landet måske er det stærkeste incitament for danske forbrugere til at foretage specielle indkøbsrejser til grænsebyerne i Sverige og Nordtyskland.

Da danske turister imidlertid har adgang til fra udlandet at hjemføre varer til en værdi af indtil 350 kr., og der stadig her i landet er en række varer, af hvilke der på grund af importrestriktioner er en vis knaphed, vil turisterne samtidig med købet af mandler og nødder være tilbøjelige til at købe en del sådanne varer.

Dette må vi naturligvis anse for en uret-

færdighed overfor de handlende, som på grund af restriktionerne er afskåret fra at skaffe sig et konkurrencedygtigt udvalg til de rigtige priser, og det må være til skade for landet, at vi på denne måde fremelsker den dyrest mulige import, hvilket vil sige til udlandets detailpriser.

Vi mener, at det har betydning, hver gang man kan fjerne en varegruppe fra den række, som danske turister regner med at kunne få fordelagtigere i vore nabolande, idet de specielle indkøbsrejser til Helsingborg, Malmø eller Flensborg derved bliver mindre tillokkende. Særlig betydning tillægger vi det, hvis man gennem afgiftsnedsættelser på mandler og nødder kunne gøre den danske købmand konkurrencedygtig på disse varer, idet de indgår i enhver turists indkøb og i tiden op til jul formentlig er langt det stærkeste motiv til disse indkøbsrejser.

P. P. v.

Knud Strøyberg.

/ Gert Poulsen.

Bilag 12.

Thorvald Mikkelsen,
overretssagfører.

København, den 18. marts 1954.

Til det af folketinget nedsatte udvalg til behandling af forslag om forlængelse af lov om forskellige forbrugsafgifter.

Beskatning af „Cola-holdige varer“.

Idet jeg hoslagt fremsender gennemslag af mine skrivelser til finansministeriet af 5. oktober og 2. november 1953, hvori jeg påviser den ubetydelige interesse, denne særbeskatning har såvel fra et fiskalt som fra et valutarisk synspunkt, ligesom jeg gennem statistikker fra andre lande dokumenterer, at salget af såkaldte „Cola-holdige varer“ ikke har nogen ugunstig indflydelse på salget af øl, anmoder jeg herved om foretræde for udvalget for at få lejlighed til at uddybe mit standpunkt, alt med det formål, at denne midlertidige særbeskatning bortfalder som ubegrundet, idet jeg understreger, at der mig bekendt ikke findes en lignende særbeskatning noget sted i verden, derunder også de øvrige skandinaviske lande.

Jeg tilføjer, at særbeskatningen praktisk talt kun rammer den påtænkte fremstilling i Danmark af en eller to verdenskendte læskedrikke, selvom den ifølge sin ordlyd rammer alle „Cola-holdige varer“.

Det vil fremgå af mine skrivelser, at der overhovedet ikke eksisterer noget, man med rette kan kalde „Cola-holdige varer“ — højst varer tilsat ekstrakt af colanødder, hvorfor loven i så henseende er uden mening.

Efter min opfattelse strider den indførte prohibitive særbeskatning ikke alene mod hele den liberaliseringstendens, der er den nuværende og den forhenværende regerings politik, men også mod ånden i den internationale — også af Danmark — godkendte told- og varemærkelovgivning.

Som påvist i mine vedlagte breve vil

salget af de såkaldte „Cola-holdige“ drikke ikke påvirke beskæftigelsen i ugunstig retning — tværtimod, ej heller medføre forøget valutaforbrug, da alle omkostninger ved fremstillingen og distributionen af disse drikke forbliver i landet, bortset fra de højst 5 øre pr. flaske, som essensen koster, en udgift, der på ingen måde er højere end den, der medgår til fremstillingen af alle andre bedre læskedrikke, der også er tilsat saften af importerede sydfrugter, såsom appelsiner, grape-fruit, citroner etc.

Den fejlagtige opfattelse, hvorpå undtagelsesbeskatningen bygger, er øjensynlig det rent protektionistiske synspunkt, at salget af „Cola-holdige varer“ vil have en ugunstig indflydelse på salget af andre læskedrikke, hvilket er stik imod ånden i GATT-aftalerne; det er derfor umuligt at finde anden motivering for den høje afgift, end at salget af „Cola-holdige varer“ engang i fremtiden kan bidrage til en nedgang i salget af andre læskedrikke, navnlig øl, og jeg mener at have godtgjort i mine breve til finansministeren, at salget af de såkaldte „Cola-holdige“ drikke ikke medfører en ugunstig virkning på salget af øl.

Såfremt udvalget ikke allerede i erkendelse af det urimelige ved særbeskatningen af „Cola-holdige varer“ har besluttet sig til at foreslå ophævelse af afgiften, regner jeg som anført ovenfor med at få lejlighed til yderligere at præcisere mit standpunkt og forelægge sådan anden supplerende dokumentation, som måtte være nødvendig.

Ærbødigst

T. Mikkelsen.

Bilag 13.

Brancheforeningen for
danske Sukkervare-, Marcipan-
og Chokoladefabriker.

København, den 16. marts 1954.

Til folketingets medlemmer.

Inden udgangen af denne måned vil det høje ting behandle spørgsmålet om forlængelse af loven om omsætningsafgift af chokolade- og sukkervarer m. m. I tilknytning til denne behandling anmoder vi Dem indtrængende om at gennemlæse dette brev med vedlagte bilag.

Vi erkender, at som de statsfinansielle forhold nu engang er, kan denne afgift ikke afskaffes. Men den bør nedsættes til en for branchen overkommelig størrelse, for at de skader, den forvolder, ikke skal blive uoprettelige.

Blandt de talrige argumenter, der kan fremføres mod denne afgift i almindelighed og mod den nuværende størrelse i særdeleshed, vil vi fremhæve følgende:

- 1) Afgiften udgør for tiden 122,2 pct. af varens pris ved salg til detaillist — heri indbefattet grossistrabat o. lign. Stiger priserne på råvarer og omkostninger, må færdigvarens pris forhøjes tilsvarende, men ikke nok hermed; færdigvareprisen bliver *desuden* forhøjet med 122,2 pct. af prisstigningerne på råvarer m. v.
- 2) Den nedgang i produktionen af chokolade- og sukkervarer, der har fundet sted fra 1939 til nu, hvor afgiften er steget fra $33\frac{1}{3}$ pct. til 122,2 pct., er udelukkende gået ud over omsætningen af chokoladevarer, mens salget af sukkervarer er uforandret.
- 3) Chokoladefabrikerne, hvorved forstås virksomheder, der fremstiller chokolade

på basis af rå kakaobønner, og hvori næsten hele branchens investeringer i maskiner m. m. findes, har i de tre år siden den sidste forhøjelse af afgiften arbejdet med tab eller i bedste fald med balance på grund af den lave produktion. Dette kan ikke fortsætte i det lange løb.

- 4) Chokoladefabrikkernes bestræbelser for at oparbejde en eksport af betydning vanskeliggøres — i visse tilfælde ligefrem umuliggøres — af de uholdbare hjemmemarkedsforhold.
- 5) Den høje afgift bevirker, at publikum overfører sit forbrug fra vore varer til beslægtede, men ikke-afgiftspligtige varer, ligesom der foretages meget store indkøb af chokolade- og sukkervarer i vore nabolande, hvor der opkræves langt lavere eller ingen afgift. Herved mister staten en væsentlig indtægt og vi vor naturlige omsætning.
- 6) Den forhøjelse af omsætningsafgiften, som fandt sted i november 1950 — fra 100 pct. til 122,2 pct. — anslog man ville betyde en årlig merindkomst for staten på 25 millioner kroner. Den har i finansårene 1951—53 indbragt 60 millioner kroner mindre end beregnet dengang. En nedsættelse af afgiften vil betyde billigere varer og øget forbrug og dermed utvivlsomt også et større afgiftsproveneru.

I de vedlagte bilag 1—6 har vi nærmere uddybet og belyst de seks anførte argumenter.

Da afgiften af chokolade- og sukkervarer m. m. i juni 1947 blev forhøjet fra 50 pct. til 100 pct., var den økonomiske situation her i landet præget af pengeligelighed og mangel på varer. Der var derfor dengang intet, der hindrede også vor branche i at sælge den mængde varer, der var disponible råvarer til.

Noget ganske andet er tilfældet nu. Der er rigeligt af alle slags varer, der konkurrerer om forbrugernes gunst, og er en vare urimelig dyr — f. eks. på grund af en høj omsætningsafgift — i forhold til det almin-

delige prisniveau, bliver den simpelthen ikke solgt.

For at hjælpe branchen må omsætningsafgiften derfor nu nedsættes væsentlig fra de nugældende 55 pct. indbefattet afgiften til f. eks. 40 pct. indbefattet afgiften. Som berørt ovenfor under punkt 6 vil der derved ske det her, som skete i Sverige, da den tilsvarende svenske afgift blev nedsat: salget vil stige betydeligt, således at staten — netop i kraft af nedsættelsen — får et større provenu.

Ærbødigst

På foreningens vegne

A. N. Neergaard.

Underbilag 1 til bilag 13.

**Brancheforeningen for
danske Sukkervare-, Marcipan-
og Chokoladefabriker.**

I loven om omsætningsafgift af chokolade- og sukkervarer m. m. hedder det i § 1, at der svares en omsætningsafgift af 55 pct. af varens værdi (til detailhandler) „indbefattet afgiften“.

Ved flygtig betragtning synes dette ikke af ret meget. De to ord „indbefattet afgiften“ betyder imidlertid, at der skal svares afgift også af afgiften, hvorved den faktiske afgift bliver 122,2 pct.:

Af en vare, hvis salgspris til detailhandler er.....	0,45 kr.
svares en afgift på.....	0,55 -
<hr/>	
således at den afgiftsberigtigede pris bliver.....	1,00 kr.

Afgiften er altså 55 pct. af prisen afgiften iberegnet, men den er 122,2 pct. af varens virkelige pris, idet 55 øre er 122,2 pct. af 45 øre. Skulle loven være ærlig, burde afgiften anføres som 122,2 pct. af varens salgspris til detailhandler. På denne måde opgives den tilsvarende afgift da også i såvel den norske som den svenske lov.

Når de 122,2 pct. pålægges færdigvarens salgspris, pålægges de bl. a. råvarerne, og ved udefra kommende prisstigninger på disse pålægges de også stigningerne. Forbrugerne må således betale ikke blot selve prisstigningen, men også en forøget afgift.

Da prisen på chokoladeindustriens hovedråvare — kakaobønner — i de senere år har været stigende, og særlig i det sidste halvår har været stærkt stigende, bliver resultatet, at den afgift, der lægges på det enkelte stykke chokolade, får en urimelig stor størrelse:

Prisen i kr. for 100 g almindelig god spisechokolade.

	Dato: 1/9-50	1/12-50	1/9-53	1/2-54
	pct.	pct.	pct.	pct.
Afgiftssats	50	55	55	55
<hr/>				
Ubeskattet pris	0,78	0,78	0,90	1,20
Afgift.....	0,78	0,95	1,10	1,47
<hr/>				
Beskattet pris .	1,56	1,73	2,00	2,67

Afgiften på en plade chokolade, der umiddelbart efter sidste afgiftsforhøjelse udgjorde 0,95 kr., udgør altså nu 1,47 kr. Det vil sige, at staten nu får over 50 pct. mere i afgift af en plade chokolade end beregnet ved afgiftens forhøjelse — alene på grund af udefra kommende prisstigninger.

Afgiften svares imidlertid ikke blot af råvarerne, men af alle industriens omkostninger: arbejdslønninger, husleje, lys, varme, emballage, kørsel, fragt etc. etc. *Eksempler:*

En forøgelse af en arbejders løn med 10 øre pr. time eller ca. 240 kr. pr. år kommer forbrugerne til at betale med et tillæg af 122,2 pct. eller ialt ca. 535 kr. (plus engros- og detailavance). Kan det undre, at denne branches lønninger søges holdt nede på et lavt niveau?

Hver gang en af branchens virksomheder bruger et 30 øres frimærke, betales det i virkeligheden med 66,6 øre.

En enkelt af de største fabriker indenfor branchen betaler alene af kørsel, fragt og porto over en halv million kroner i afgift om året.

Underbilag 2 til bilag 13.

**Brancheforeningen for
danske Sukkervare-, Marcipan-
og Chokoladefabriker.**

Da rigsdagen i november 1950 vedtog at forhøje afgiften fra 100 pct. til 122,2 pct. (eller som det hedder i lovens udtryksform „fra 50 til 55 pct.), blev dette optakten til det fald i forbruget af chokolade og chokoladearer, som brancheforeningen forud for vedtagelsen påpegede overfor folketingsudvalget, idet vi gjorde gældende, at en sådan afgiftsforhøjelse under de da mere normale forsyningsforhold ville gå mere ud over chokoladesalget end over sukkervaresalget, fordi publikum i første række ville reagere overfor fordyrelsen af de dyreste varer indenfor branchen.

Medens chokoladeproduktionen i 1950 havde oversteget produktionen før krigen beregnet pr. indbygger, hvilket vel i nogen grad, men langt fra alene, kan tilskrives ophævelsen af chokoladerationeringen, har den i de følgende år på grund af den høje afgift været stærkt faldende. Forholdene belyses af nedenstående tabel, hvori er opført forbruget pr. indbygger i 1939 og 1952. Når året 1952 er brugt i stedet for 1953, skyldes det, at der for dette år endnu ikke foreligger en endelig statistik, men den vil sikkert vise yderligere tilbagegang i chokoladeforbruget.

	1939	1952
Forbrug af sukkervarer pr. indbygger.....	kg 3,37	kg 3,37
Forbrug af chokoladearer pr. indbygger.....	3,37	2,30
Samlet forbrug af chokolade- og sukkervarer pr. indbygger.....	6,74	5,67

Det samlede forbrug af chokolade- og sukkervarer pr. indbygger er altså faldet med 1,07 kg. Dette fald er udelukkende — således som forudsagt af os — gået ud over forbruget af chokolade og chokoladearer, der er faldet med 32 pct., hvilket vil sige, at chokoladeproduktionen skal stige med næsten 50 pct. for at nå førkrigsproduktionen.

Det er ikke vanskeligt at forstå, at en mindsket chokoladeproduktion spærrer vejen for en tiltrængt rationalisering, eftersom enhver industriel rationalisering som sin forudsætning jo kræver muligheden for at afsætte en stigende produktion. Udelukkes denne mulighed, f. eks. på grund af en for høj afgift, udelukkes dermed også rationaliseringen.

Underbilag 3 til bilag 13.

**Brancheforeningen for
danske Sukkervare-, Marcipan-
og Chokoladefabrikker.**

De danske chokoladefabrikker har i de sidste 3 år arbejdet med en produktion, der gennemsnitlig svarer til 50 pct. af deres kapacitet. Under sådanne forhold vil det selvsagt være praktisk taget umuligt for en industri at inddække sine faste omkostninger i priserne.

Når dertil kommer, at det mindskede salg fremkalder en skarp konkurrence, må fabrikkerne nødvendigvis komme i meget store økonomiske vanskeligheder. Dette er særlig klart for vor industris vedkommende, når man betænker, at en fabrik ved at give afkald på f. eks. 6½ øre af sin ubeskattede pris, her kan opnå et „tilskud“ fra staten på 8½ øre til styrkelse af sin stilling i den prismæssige konkurrence. Varen bliver nemlig inkl. afgiften 15 øre billigere, og dette forhold kan meget vel friste en virksomhed til prisreduktioner, som ikke er økonomisk forsvarlige.

Hvor vanskelige forholdene er for chokoladeindustrien fremgår med al ønskelig tydelighed af regnskaberne for samtlige egentlige chokoladefabrikker, hvis regnskaber er offentligt tilgængelige. Disse virksomheders *driftsresultater for året 1952* så efter fradrag af driftsfremmede indtægter således ud:

Firma 1	÷	68 008	kr.
— 2	÷	377 228	-
— 3	÷	10 897	-
— 4	÷	6 774	-

Bortset fra firma 4, der må siges at have haft driftsmæssig balance, har disse firmaer i 1952 haft et samlet driftsunderskud på næsten ½ mill. kr.; og intet tyder på, at forholdene har været bedre i 1953 — tværtimod. Det turde være indlysende, at mange sådanne år i træk kan industrien ikke bære.

Underbilag 4 til bilag 13.

Brancheforeningen for
danske Sukkervare-, Marcipan-
og Chokoladefabrikker.

Meget få industrigrene kan eksportere uden at have et solidt hjemmemarked. Den svigtende hjemmemarkedsproduktion har sat sine tydelige spor i den danske chokolade-eksport, og denne udvikling må befrygtes fortsat i det omfang, omsætningsafgiften hindrer en tilbundsgående rationalisering af de danske fabrikker.

Også på anden måde har den høje omsætningsafgift skabt eksportvanskeligheder. Eksport af chokolade- og sukkervarer til lande, hvor der ikke findes afgift på disse varer — d. v. s. alle de lande, hvortil der kan være tale om at eksportere — er afhængig af, at varerne emballeres og udstyres lige så smukt som de varer, der fremstilles af disse landes egen industri.

På grund af den meget høje danske afgift er den emballage (etiketter, æsker o. s. v.), der bruges her i landet, altid fremstillet så billigt som overhovedet muligt, da afgiften jo også svares af emballagen, men derved fås naturligvis ikke samtidig rigt udstyrede varer. Den danske industri kan derfor ikke eksportere sine varer i hjemmemarkedets emballage, men må lade fremstille speciel eksportemballage. Dette må endda gøres, før der foreligger nogen ordre — ja, før eksportarbejdet overhovedet kan påbegyndes.

Dertil kommer yderligere, at den danske industri for i det hele taget at have muligheder for at sælge sine varer på hjemmemarkedet — på grund af den høje afgift — må afholde sig fra enhver form for luksuspræg af selve varen. Da det netop er de lidt mere luksusprægede varer, der lettest eksporteres, må der derfor i reglen også fremstilles specielle varer til eksport. Når en industri må fremstille både specielle varer og speciel emballage for at kunne eksportere, bliver dette i reglen økonomisk uoverkommeligt. Risikoen bliver altfor stor.

Lykkes det trods alt en virksomhed efter store bekostninger at få en lidt mere luksuspræget eksport i gang, kræves dertil næsten altid specielt uddannede arbejdere. Det er imidlertid næsten umuligt at holde en eksport i jævn gang, således at disse arbejdere kan holdes jævnt beskæftigede. Da der ikke kan produceres tilsvarende varer til hjemmemarkedet, bliver netop disse folk ofte arbejdsløse, og de får da anden beskæftigelse udenfor vort fag, således at der må oplæres nye arbejdere, når der kommer nye eksportordrer. Dette fordyrer eksporten ganske urimeligt.

Underbilag 5 til bilag 13.

**Brancheforeningen for
danske Sukkervare-, Marcipan-
og Chokoladefabrikker.**

Når en varegruppe som chokolade- og sukkervarer kunstigt fordyres til det dobbelte af dens værdi, kommer den ud af trit med det almindelige prisniveau. Varerne bliver især uforholdsmæssigt dyre i forhold til andre varer, der nogenlunde kan tilfredsstille det samme behov hos publikum, som derfor flytter sit forbrug over på disse nært beslægtede varer.

Siden omsætningsafgiften blev forhøjet til 122,2 pct., er dette i udstrakt grad blevet tilfældet, idet forbrugerne i stedet for at købe chokolade- og sukkervarer køber f. eks. kager, som efterhånden ligner dem indtil forveksling — både hvad udseende og hvad indhold angår — men hvis pris ligger langt lavere, da de er afgiftsfri.

Det er meget store beløb, der ved køb af sådanne nært beslægtede varer undrages vor branche og dermed også statskassen. Dersom afgiften fik en mere rimelig størrelse, ville en stor del af det tabte salg atter kunne genvindes, og statskassen ville få erstatning for det tab, den ellers ville lide ved en nedsættelse af afgiften.

Efter at pastvangen til Sverige og visumtvangen til Vesttyskland er ophævet og der er sket lempelser for den private indførsel ved grænserne, er der indført chokolade for meget store beløb fra nabolandene, hvor — som i Sverige — afgiften kun er knap halvt så stor som i Danmark, eller hvor der slet ikke findes nogen afgift (Tyskland).

Hvor meget det drejer sig om, forstår man, når man hører, at det kan betale sig for et firma i Flensburg at sende rundskrivelse til samtlige husstande i Sønderjylland og anbefale dem at købe „Vollmilch Schokolade mit feinstem dänischem Sprüh-Vollmilchpulver hergestellt“, pris 2 plader à 100 gram Mark 1,25. Dette er præcis det halve af, hvad de koster her. Dersom afgiften havde en mere rimelig størrelse, ville også de indkøb, som nu gøres i nabolandene, blive flyttet hertil. Statskassen ville få sin andel til erstatning for en nedsættelse af afgiften, og Danmark ville spare den fremmede valuta, som nu bruges til detailindkøb i udlandet og til betaling af andre landes afgifter.

Underbilag 6 til bilag 13.

**Brancheforeningen for
danske Sukkervare-, Marcipan-
og Chokoladefabriker.**

Ifølge folketingstidende udtalte hr. Himmelstrup den 19. november 1950 som ordfører for det folketingsudvalg, der havde behandlet afgiftslovene:

„De ændringer, man i så henseende er blevet enig om, går ud på at forhøje den bestående beskatning af chokolade- og sukkervarer fra 50 til 55 pct. af engrosprisen, hvilket er beregnet til at indbringe 25 millioner kroner.“

Provenuet af denne afgift har i finansårene 1950—53 været:

	Chokoladeafg. mill. kr.	Råstofafgift mill. kr.
1950—51	148	3,9
1951—52	137	3,8
1952—53	149	11,5*)

I stedet for som beregnet at give en merindtægt på 25 millioner kroner om året har den forøgede afgift altså i 1951—52 givet 11 millioner kroner mindre end det foregående år og i 1952—53 1 million mere, hvilket for disse 2 år giver en difference på 60 millioner kroner.

Er tiden mon nu ikke inde til at prøve, om afgiftsprovenuet ikke ville stige, hvis afgiften blev nedsat til en passende størrelse?

De i Sverige høstede erfaringer i denne retning er meget lærerige. Dér blev afgiften forhøjet fra 60 pct. til 80 pct., hvilket bevirkede et katastrofalt fald i salget af choko-

ladevarer og en betydelig formindskelse af afgiftens provenu. Da den svenske rigsdag derefter traf beslutning om igen at nedsætte afgiften til 60 pct. (hvilket svarer til 37½ pct. inkl. afgiften), steg salget i løbet af få måneder igen, og afgiften gav et betydeligt større provenu end under 80 pct.s afgiften.

En afgiftsnedsættelse må naturligvis være af en sådan størrelse, at forbrugerne kan mærke den; ellers ville den ikke være af værdi for nogen.

Afgiften bør have den størrelse, som giver statskassen det størst mulige provenu og branchen tålelige arbejdsforhold.

Efter vort skøn bør afgiften derfor nedsættes fra de nugældende 55 pct. indbefattet afgiften til 40 pct. indbefattet afgiften. Derved vil afgiftsbeløbet pr. 100 g spisechokolade blive af nogenlunde samme størrelse som før afgiftsforhøjelsen i 1950, jfr. nedenstående tabel:

Prisen i kr. pr. 100 g spisechokolade.

Dato:	1/9-50	1/12-50	1/2-54			
Afgiftssats	pct. 50	pct. 55	pct. 55	pct. 50	pct. 45	pct. 40
Ubeskattet						
pris	0,78	0,78	1,20	1,20	1,20	1,20
Afgift	0,78	0,95	1,47	1,20	0,98	0,80
Beskattet						
pris	1,56	1,73	2,67	2,40	2,18	2,00

*) Den store råstofafgift i 1952—53 skyldes frigivelsen af importen af mandler o. lign.

Bilag 14.

Cigar- og Tobaksfabrikanternes Forening. af 20. Juni 1875

København, den 12. marts 1954.

Til det af folketinget nedsatte udvalg vedrørende forslag til lov om forlængelse af midlertidige ændringer i forbrugsafgiftslove.

I anledning af det for folketinget forelagte forslag til lov om forlængelse af midlertidige ændringer i forbrugsafgiftslove tilhæder Cigar- og Tobaksfabrikanternes Forening af 20. Juni 1875 sig herved at henstille, om der ved behandlingen af det nævnte lovforslag måtte kunne foretages den nedenfor foreslåede ændring i de for cigarer foreslåede afgifter.

Priserne for de tobakker, der i langt overvejende grad anvendes til fremstilling af cigarer og cigarillos, har i de senere år vist en fortsat stigning, og dette gælder navnlig Sumatra-tobak, der alene i 1953 havde en stigning på 35—40 pct. i forhold til året 1952. Den samlede stigning på rå-tobakker til cigarer og cigarillos betød i året 1953 en omkostningsforøgelse på 6—7 mill. kroner, hvortil kom en yderligere omkostningsforøgelse på ca. 500 000 kr. som følge af det i september 1952 forhøjede dyrtidstillæg til arbejderne.

For at søge disse omkostningsforøgelser inddækket har tobaksindustrien i maj og september måneder 1953 med priskontrolrådets godkendelse foretaget visse foreløbige forhøjelser af priserne på cigarer og cigarillos, forhøjelser, der efter hidtil foretagne beregninger kun dækker godt 3 mill. kr. af de stedfundne omkostningsforøgelser.

Når tobaksindustrien ved de stedfundne prisforhøjelser ikke straks har søgt inddækket hele det til omkostningsforøgelsen svarende beløb, skyldes dette de vanskelige vilkår, hvorunder tobaksindustrien arbejder, idet en prisforhøjelse i de aller fleste tilfælde vil medføre reduktion i salget af tobaksvarer. Dette står i forbindelse med, at en forhøjelse af fabrikkernes engrospriser på cigarer i reglen vil medføre, at selve detailprisen forhøjes med et beløb, der udgør mere end det dobbelte af det beløb, fabrikantens forhøjelse andrager, dels som følge af den gældende værdibeskatning og dels som følge af forhøjelsen i detaillavancen. Ved forhøjelse af detailprisen på en cigar f. eks. fra 85 til 90 øre vil således engrosprisforhøjelsen kun udgøre 2,1 øre.

For håndcigarer, der er den vare, hvortil der medgår den største beskæftigelse, vil en yderligere forhøjelse af priserne, der som følge af de siden krigen stedfundne prisstigninger nu ligger meget højt, kunne forventes at medføre en alvorlig reaktion, der vil kunne have en væsentlig nedgang i salget og dermed i beskæftigelsen til følge — et eksempel herpå så man på forholdene umiddelbart før den i april 1952 foretagne ændring i beskatningen af håndcigarer.

For at undgå den yderligere forhøjelse af priserne på cigarer, som er nødvendig for at søge dækning for i hvert fald en del af de beløb, der ikke er inddækket i de tidligere stedfundne forhøjelser, tillader vi os herved at anmode om, at der foretages en mindre lempelse i afgiften for cigarer, således at de ovenfor nævnte virkninger af råvareprisforhøjelsen undgås eller i hvert fald formindskes.

Såfremt folketetinget måtte kunne tiltræde

vort forslag, kunne en lempelse f. eks. gennemføres således, at den foreslåede mindsteafgift på 140 kr. pr. 1 000 stk., der er gældende for cigarer til en engrospris uden afgift ikke over 550 kr. (svarende til detailpris indtil 80 øre inkl.), blev gældende til en engrospris uden afgift ikke over 635 kr. (svarende til detailpris indtil 90 øre inkl.), og at cigarer til engrospris uden afgift over 635 kr. blev beskattet med 140 kr. af 635 kr. og 100 pct. af resten.

Med højagtelse

Cigar- og Tobaksfabrikanternes Forening af 20. Juni 1875.

Ejnar Kryger.

Bilag 15.

Cigaretfabrikantforeningen af 1914.

København, den 15. marts 1954.

Til det af folketinget nedsatte udvalg vedrørende forslag til lov om forlængelse af midlertidige ændringer i forbrugsafgiftslove.

I § 4 i lov om tobaksafgifter, jfr. finansministeriets bekendtgørelse nr. 4 af 9. januar 1954, indeholdes bl. a. en bestemmelse om, at cigaret pakningernes indhold skal være deleligt med 5 eller forsåvidt cigaretter af afgiftsklasse A 1 med 8.

Under hensyn til at denne bestemmelse med de for tiden gældende priser for cigaretter i høj grad vanskeliggør automatsalget, idet dels automatkøberne ved hvert køb skal anvende op til 4 kronestykker, og dels detailhandlerne i pakningerne eller automaterne skal have en betydelig mængde byttepenge til rådighed, har et af vore medlemmer anmodet os om at fremsætte anmodning om, at der åbnes adgang til at udsende cigaret pakninger med indhold af 12 stk. (à 16½ øre = kr. 1,98), hvorved byttepengebeløbet blev indskrænket til 2 øre.

Efter at spørgsmålet har været forelagt Cigaretfabrikantforeningens medlemmer, der alle er enige i det rejste ønske, tillader vi os herved at henstille, om der i forbindelse med behandlingen af forslag til lov om forlængelse af midlertidige ændringer i for-

brugsafgiftslove ved en ændring i tobaksafgiftslovens § 4 kunne skabes mulighed for at imødekomme det fremsatte ønske.

Under hensyn til at der til andre tider kan opstå interesse for pakninger med andet indhold end 12 stk., skal vi tillade os at foreslå, om man helt undlod i lovens tekst at give forskrifter om cigaret pakningernes indhold, men f. eks. overlod dette til aftale mellem toldbestyrelsen og cigaretindustrien.

Såfremt det høje folketing måtte kunne tiltræde dette forslag, ville ændringen formentlig kunne foretages alene ved, at man i § 4, 1. stk., slettede sidste punktum, hvorved bemærkes, at der herefter i bestemmelserne i tobaksafgiftslovens § 28 — i henhold til hvilke toldbestyrelsen kan træffe de nærmere bestemmelser i forbindelse med oppebørslen af de i loven omtalte afgifter og den dermed forbundne kontrol m. v. — formentlig er den fornødne bemyndigelse for toldbestyrelsen til at træffe afgørelse i sager af den her omhandlede art.

Med højtelse

Cigaretfabrikantforeningen af 1914.

Ejnar Kryger.